PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir

Leto XVII. - Št. 84 (4858)

TRST, sobota 8. aprila 1961

Prvi uradni obisk evropskega državnega poglavarja v Peruju

Predsednik Gronchi dopotoval v Limo

Danes 24-urna stavka vseh zdravnikov

Protestirajo proti nameravanemu nepravšalnemu izterjevanju davka na promet - Kandidat KD za sicilskega deželnega predsednika Alessi se posvetuje s političnimi osebnostmi in pripravlja vladni program

Nov demonstrativni atentat 30 kilometrov od Bocna

(Od našega dopisnika)

LIMA, 7. — Z enaindvajsetimi topovskimi streli so pozdravili prihod predsednika republike Gronchija, ki je danes ob 17. uri pristal z letalom na letališču perujske prestolnice Lima-Callao. Med vožnjo iz Rima se je predsednikovo letalo ustavilo za poldrugo uro na otoku Curacao, kjer so Gronchija pozdravili tamkaj živeči Italijani in njihove družine, s katerimi se je predsednik zadržal v prijaznem pogovoru in se zanimal za njihove življenjske pogoje. Predsednikova soproga pa je pogovarjala z njihovimi ženami in otroki. Ob devetih (po krajevnem času) je letalo nadaljevalo pot proti Limi.

Na letališču je Gronchija pozdravil predsednik Peruja Manuel Prado. Sestanek med obema državnikoma je bil zelo prisrčen. Na dobrodošlico je Gronchi odgovoril s govorom izjavo, v kateri je poudaril, da obe deželi ne družita samo vezi prijateljstva ampak tudi bratske vezi, ker v Peruju živi veliko število Italijanov, ki so lojalni državljani v svoje nove domovine.

V mestu je Gronchija pozdravil župan Hector Garcia Ribeiro, nato pa je sprevod odšel do vladne palače, kjer bo Gronchi stanoval med obiskom. Predsednik Prado, ki sicer stanuje v tej palači, se je umaknil v svojo poletno rezidenco. Ob 17.30 se je vršil prvi politični razgovor med obema državnikoma. Na večerji je bil Gronchi gost predsednika Prada, po večerji pa so priredili svečan sprejem v čast visokega gosta.

Ob priliki obiska so številne perujske osebnosti iz političnega življenja parlamentarnega in upravnega aparata odlikovali z raznimi stopnjami reda «Zasluge za Italijansko republiko».

Časopisi, kakor «La prensa», «La cronica» in «El comercio» poudarjajo pomen obiska italijanskega predsednika republike in dodajajo, da gre za prvi obisk evropskega državnika v Peruju. «La prensa» ima posebno prilogo, v kateri daje kratek pregled gospodarskega in kulturnega razvoja Italije. Kakor je znano, bodo ob tej priliki podpisali več sporazumov kulturnega in socialnoskrbstvenega značaja, spričo stalnega dotoka italijanske delovne sile v to deželo.

Medtem ko se v perujskem tisku poudarja «civilizacijska vloga» Italije, ki da je — zaradi zgodovinskega križanja plemen in kultur — «dejansko *alma mater* Zapada», se odnos uradne Italije do južnotirolske narodnostne manjšine danes — hote ali nehote — zrcali tudi v poostreni teroristični dejavnosti južnotirolskih skrajnežev proti dosedanji politiki italijanskih oblasti, ki kljub toliko poudarjeni državniški modrosti in krščanskih načelih, nikakor ne morejo (ne znajo ali nočejo) najti prave poti za resnično modre, človeške in humane odnose z narodnostnimi manjšinami v lastni državi. *Alma mater*, da se Bog usmili!

Ni dolgo tega, ko so razstrelili dučejev spomenik v dolini Gardena, ki so mu po vojni prilepili le novo ime; kmalu nato je dinamit obiskal hišo senatorja, ki je vse svoje življenje zapravil v jalovem poskusu, da bi dokazal italijanstvo Južne Tirolske, svojo hišo pa je spremenil v muzej; nekoliko kasneje sta bili hudo poškodovani dve še nedokončani stanovanjski hiši v Bocnu in Meranu, kamor bi se morale vseliti družine priseljenih italijanskih delavcev... Danes poročajo o demonstrativnem atentatu v bližini hidroelektrarne v Sarentinu, kakih 30 kilometrov od Bocna, ki je razbil šipe in pokvaril okna na dveh vilah, v katerih prebivajo družine «italijanske etnične skupine». Na srečo ni bilo človeških žrtev. Zraven so našli letake, v katerih se italijanske družine opozarjajo, da je šlo pri tem le za opozorilo, hkrati pa se jih poziva, naj zapuste področje, da bi njihova delovna mesta mogli zasesti domačini nemškega jezika. In tako dalje... Kam to vodi? Res lepi rezultati «modre» politike vseh modrih demokristjanskih vlad glede vprašanja Južnih Tirolcev!

Predsednik vlade Fanfani bo obiskal Washington prihodnjega 12. in 13. junija. Ta datum mu je danes sporočil odpravnik poslov ZDA v Rimu, Fanfani pa se je ponovno zahvalil Kennedyju za vabilo in pristal na predlagani datum.

Kandidat Krščanske demokracije za predsednika deželne vlade na Siciliji poslanec Alessi je prišel danes v Palermo, kjer je imel vrsto razgovorov s političnimi voditelji svoje lastne stranke D'Angelom, Di Napolijem, z bivšimi predsedniki dežele La Loggio, Milazzom, Restivom ter s predsednikom deželnega parlamenta Stagnom D'Alcontresom. V razgovoru z novinarji je D'Angelo dejal, da bo Alessi verjetno zaključil posvetovanja do prihodnjega torka; hkrati pa je poudaril, da je glavno vprašanje ali se bodo krščanski socialci «v interesu demokracije in otoka» dokončno približali «demokratičnim» strankam. Tako «približanje» je možno le na osnovi konkretnega programa socialnih reform, ki jih zahtevajo krščanski socialci.

V večernih urah so se sestali Alessi, deželni tajnik KD D'Angelo in predsednik parlamentarne skupine KD Di Napoli in diskutirali o vladnem programu, ki ga KD namerava uresničiti «v korist Sicilije in v popolnem skladu z načelom o deželni avtonomiji». Od tega programa je v končni analizi odvisno, ali bo mogla KD računati s krščanskimi socialci ali ne. V primeru, da program KD ne bi zadovoljil krščanskih socialcev, ne bo preostalo drugega, kot razpust parlamenta in razpis splošnih političnih volitev.

Lupis (PSDI) je na Monteciteriu pozitivno ocenil dejstvo, da je KD določila Alessija kot svojega kandidata za predsednika deželne vlade, kar je Alessi, po njegovem mnenju, eden najbolj odgovornih in najplivnejših predstavnikov KD. Okoliščina, da je Alessi kandidaturo sprejel, pa po mnenju Lupisa kaže, da obstajajo konkretne možnosti za dejansko rešitev krize.

Kljub vsem naporom vlade, bodo zdravniki jutri stavkali. Vsedržavna federacija zdravniških zbornic je z brzojavko obvestila vse predsednike pokrajinskih zbornic o jutrišnji stavki in sporočila, da je v razgovoru, ki ga je Chiarolanza imel danes z njim, minister Trabucchi potrdil, da vlada namerava vztrajati pri svojem načrtu o izterjevanju davka na promet.

A. P.

Johnson odpotoval iz Pariza

PARIZ, 7. — Ameriški podpredsednik Lindon Johnson je imel danes daljši razgovor z Debrejem. Na razna vprašanja časnikarjev je po razgovoru izjavil, da sta govorila o njegovem nedavnem potovanju v Senegal, o razvoju v Afriki ter o napovedanih razgovorih med Kennedyjem in de Gaullom v Parizu. «Med razgovorom, je dodal Johnson, smo ugotovili, da prihajamo v novo razdobje, ki prinaša upanje v ploden in miren razvoj za naši dve državi in za naše ljudstvo».

Popoldne je Johnson odpotoval z letalom v Washington. Na tiskovni konferenci pred odhodom je ponovil, kar je bil že izjavil takoj po razgovoru z Debrejem in je dodal, da je bil ta razgovor izredno važen.

Na vprašanje, ali sta govorila tudi o Alžiriji ter o francoskih jedrskih poizkusih v Sahari, je Johnson odgovoril, da nista govorila o tem. Dalje je Johnson izjavil, da «ZDA delajo vse, kar se lahko napravi s častjo in dostojanstvom, v poizkusu, da pride do sporazuma s Sovjetsko zvezo za uradno prepoved jedrskih poizkusov». Zatem je Johnson izjavil, da je «značilno, da je Kennedy izbral Francijo za svoje prvo uradno potovanje». Z Debrejem sta govorila o vprašanjih, ki bodo na sporedu razgovorov Kennedyja in de Gaulla.

Novi atentati francoskih ultrasov proti zagovornikom miru v Alžiriji

Nemška trgovska ladja zaplula v alžirsko pristanišče z alžirsko zelenobelo zastavo na jamboru

EVIAN, 7. — V poučenih krogih izjavljajo, da se bodo francosko-alžirska pogajanja morda začela kmalu po tiskovni konferenci, ki jo bo imel de Gaulle v torek. V Evianu je vse pripravljeno za začetek pogajanj.

V krogih alžirske vlade v Tunisu so zelo rezervirani glede vsega, kar se tiče pogajanj. Sporočili so tudi, da je običajna tiskovna konferenca za danes odpovedana. Alžirski predstavniki poudarjajo, da nimajo nič kaj izjaviti ter da bodo sporočili, če bo kaj novega.

Danes so se pojavili letaki francoskih skrajnežev tudi v Ženevi, zlasti v bližini poslopij, kjer so uredništva in tiskarne ženevskih listov in lista «Journal Francais de Geneve».

V Alžiriji pa francoski skrajneži nadaljujejo teroristična dejanja in atentate. Pri včerajšnjem atentatu v mestnem predelu Belcourt je bilo pet ranjenih. V Oranu je bil ubit en Alžirec. V bližini Blide je eksplodiral dinamitni naboj, ki pa je napravil samo škodo in ni bilo nobene žrtve. Prav tako je eksplodirala bomba pred neko kavarno v Guyotvillu blizu Alžira. Povzročila je ogromno škodo. Lastnik kavarne je znan zagovornik pogajanj z Alžirci. V kraju Castiglione blizu Alžira pa so nekateri francoski skrajneži streljali na francoskega zdravnika Merausa in ga ranili skupno z njegovim prijateljem, ki je bil v njegovi družbi. Meraus je znan zaradi svojih naprednih idej in pristaš pogajanj z Alžirci.

V pariškem predmestju je nočoj član alžirske osvobodilne fronte, oborožen z brzostrelko, ustrelil nekega šoferja in policijskega agenta, ki je skušal posredovati.

Druga skupina Alžircev oboroženih z brzostrelkami pa je vdrla v neko kavarno v pariškem predmestju in ranila sedem oseb.

Davi je francoska policija začela na vsem francoskem ozemlju vrsto važnih operacij, da izsledi izvršitelje zadnjih terorističnih atentatov. Zaslišali so številne pripadnike skrajno desničarskih gibanj, izvršili številne preiskave na njihovih domovih in na sedežih njihovih gibanj. Toda zdi se, da do sedaj niso našli še nobenega sledu za izvršitelji atentatov. Preiskava se nadaljuje tudi v Evianu, kjer so ponovno zaslišali vse osebe, ki so dale kakršne koli podatke v zvezi z atentatom na župana Blanca. Toda tudi tu niso mogli ugotoviti nič novega in so celo izpustili nekatere pariške skrajneže, ki so jih bili aretirali dan po atentatu.

Francoske oblasti v Alžiriji pa je danes razburil naslednji dogodek: nemška trgovska ladja «Indaal» je zaplula v alžirsko pristanišče Nemours, kakih sto kilometrov zahodno od Orana, z alžirsko belozeleno zastavo na jamboru. Francoske oblasti so ladjo zadržale in začele preiskavo.

Kakor je znano, velja pravilo, da ladje, ki zaplujejo v tuje pristanišče, razobesijo zastavo države, v kateri je pristanišče, skupno z lastno zastavo. Nemški kapitan Bernhard Gertz pa je zaplul v severnoafriško pristanišče z zastavo alžirske republike in z zastavo zahodnonemške republike. Francoski pilot, ki je prišel na krov ladje, je takoj ukazal nemškemu kapitanu, naj alžirsko zastavo sname in razobesi francosko zastavo. Francoske oblasti so uvedle preiskavo. Te oblasti so tudi sporočile, da je bila alžirska zastava izdelana v Nemčiji in jo je kapitanu izročila družba lastnica ladje, preden je ta odplula iz Nemčije.

Ta incident je še bolj zaostril spor med Francijo in Zahodno Nemčijo, ker so francoske bojne ladje že večkrat ustavile nemške trgovske ter jih preiskale.

—«»—

Francija in rasna diskriminacija

NEW YORK, 7. — V posebnem političnem odboru OZN so danes nadaljevali razpravo o rasni diskriminaciji v Južni Afriki. Francoski delegat je sporočil, da bo glasoval za enega od dveh načrtov resolucije, ki sta predložena odboru, tudi če s pridržki, kakršne je izrekla Velika Britanija (eno je predložila skupina štirih azijskih držav, ki jo podpira tudi Velika Britanija in ki zahteva «ločene in kolektivne ukrepe» držav članic OZN za konec rasne diskriminacije v Južni Afriki). Francoski sklep pomeni temeljito spremembo dosedanjega stališča. Kakor Velika Britanija, se je tudi Francija do sedaj vedno uprla ali se vzdržala pri glasovanju o sleherni resoluciji, ki se je tikala rasne diskriminacije v Južni Afriki. O dveh resolucijah bodo verjetno glasovali v ponedeljek.

—«»—

Lefevre o svoji vladi

BRUSELJ, 7. — Lefevre, ki ga je belgijski kralj pooblastil, naj bi skušal sestaviti novo vlado, je imel sinoči tiskovno konferenco, na kateri je izjavil, da bo skušal sestaviti vlado, ki bo sprejela in bo sposobna sprejeti drzen program, ki je sedaj nujno potreben. Glavna vprašanja, s katerimi bo imela nova vlada opravka, bodo: postaviti državne finance na trdno podlago; znova dati Belgiji njeno važno mesto av združeni Evropi, ki se gradi; rešiti «zelo konkretno vprašanje» med Flamci in Valonci.

Lefevre je dodal, da namerava sestaviti vlado, ki bo morala biti dovolj močna, zato da bo lahko rešila vprašanja, ki so jih predolgo zanemarjali. Čas je, da se napravi pot novim, dinamičnim in energičnim pobudam. «Če ne bom uspel sestaviti takšne vlade, je zaključil Lefevre, bom zaprosil kralja, naj me razreši.»

—«»—

Dean Acheson v Evropi

AMSTERDAM, 7. — Kennedyjev svetovalec za vprašanja NATO Dean Acheson je prišel davi v Amsterdam na privaten obisk, zatem pa bo odšel v Zahodno Nemčijo. Prihodnjo nedeljo se bo sestal z Adenauerjem. Izjavil je, da sta s kancelerjem stara prijatelja in da ga ta želi videti, preden obišče ZDA.

V ponedeljek bo Acheson pred mednarodnim sodiščem v Haagu zagovarjal stališče Kambodže v zvezi s sporom nekega svetišča na meji med Kambodžo in Tajsko. 22. aprila bo Acheson prišel v Italijo, kjer bo imel v Bologni predavanje o odnosih med ZDA in Zahodno Evropo. Pred povratkom v ZDA bo obiskal še Benetke in Rim.

Jugoslavija opozarja članice OZN na sovražno delovanje Albanije

Bela knjiga jugoslovanske vlade podrobno obrazložuje izzivalno in vojnohujskaško politiko albanske vlade Policija v Pragi stalno izziva diplomatske zastopnike FLRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 7. — Zaradi sovražne politike proti Jugoslaviji, ki je v nasprotju z vsemi načeli listine ZN, je jugoslovanska vlada z belo knjigo, ki je bila danes objavljena, opozorila članice ZN na izvotno javno mnenje na svetu in nezadovoljivo stanje jugoslovansko - albanskih odnosov, ki je posledica protijugoslovanske gonje s strani albanske vlade, in na napore, ki je jugoslovanska vlada storila, da bi kljub temu uspešno delala za normalizacijo teh odnosov. Sovražna politika albanske vlade do Jugoslaviji, ugotavlja jugoslovanska vlada, prihaja iz izraza izjav najvišjih predstavnikov in političnih voditeljev Albanije, v vsakodnevni vojni propagandi, v vmešavanju v notranje zadeve Jugoslavije, v organiziranju vohunskega in prevratniškega delovanja proti državni celovitosti in suverenosti Jugoslavije, v otežkočenju dvostranskega sodelovanja, v poizkusu da se pokvarijo odnosi Jugoslavije s tretjimi državami z onemogočenju normalnega delovanja jugoslovanskega poslaništva v Tirani, v pregajanju jugoslovanskih državljanov v Albaniji, v odsotnosti najmanjše dobre volje, da se poboljšajo odnosi z Jugoslavijo. S tako svojo politiko Albanija ne zaostruje samo odnosov z Jugoslavijo, temveč zastruplja odnose na Balkanu. Borba proti Jugoslaviji je po izjavah albanskih voditeljev, postala ena glavnih nalog in načel državne in partijske politike Albanije.

V dokaz svojih trditev obrazlaga jugoslovanska vlada v knjigi dokumente, ki dokazujejo, da v Albaniji deluje kakšnih centrov, da je bilo od leta 1948 do septembra 1960 poslano v Jugoslavijo 675 diverzantov in ugotovljeno, da so albanski organi ozroma njihovi agenti, uničili 34 jugoslovanskih graničarjev in poškodovali 612 obmejnih incidentov. V ilustracijo nečloveškega ravnanja se ugotavlja, da v Albaniji prekopali celo grobove v prvi svetovni vojni ubitih srbskih vojakov in poškodovali nagrobne spomenike.

Kot je z dokumenti dokazano izzivalno in vojnohujskaško ravnanje sosedne Albanije, jugoslovanska vlada v izjavi, ki jo je prebral na današnji tiskovni konferenci Drago Kunc, v imenu, izraža pripravljenost na vzpostavitev dobrih odnosov z Albanijo s pogojem, da albanska vlada spoštuje listino Združenih narodov, da preneha sovražno propagando in prevratniško delovanje, da ukine diskriminacijske ukrepe in omogoči normalno delo z diplomatskimi predstavniki Jugoslavije v Tirani, da preneha z drugimi dejanji, ki onemogočajo normalne odnosov. Vlada Jugoslavije izraža prepričanje, da je to v skladu z interesi obeh držav, temveč v splošnem miru in mirnega sodelovanja na Balkanu.

Na vprašanje, kaj je vzrok takšnega sovražnega delovanja proti Jugoslaviji, je D. Kunc izjavil, da ni nobena tajnost, da je tako politiko vedel Stalin, in da tudi danes uživa podporo podobnih krogov v raznih državah. Kunc je dodal, da je zunanja politika vsake države izraz njene notranje politike in stanja.

Zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve je nadalje potrdil informacije, ki jih je objavila današnja beograjska «Borba», da organi češkoslovaške policije z reflektorji osvetljujejo poslopje jugoslovanskega poslaništva v Pragi, preiskujejo vse osebe, ki gredo v poslaništvo, in prekinjajo telefonske zveze, izzivajo diplomatske zastopnike in člane njihovih družin. «Po neštetih opozorilih, intervencijah in protestih, v katerih smo zahtevali od češkoslovaške vlade, da preneha s takim ravnanjem, je izjavil Kunc, je jugoslovanska vlada prisiljena, da v odnosih do češkoslovaškega diplomatskega osebja v Beogradu uvede recipročno ravnanje».

Kunc je pozdravil sklepe nedavne vseafriške konference v Kairu kot konstruktiven prispevek k enotnosti Afrike, in v zvezi s poročilom članic varšavskega parka v Moskvi izjavil, da s posebno pozornostjo zasledujejo tisti del poročila, ki govori o koeksistenci in poudarja potrebo, da se mednarodna vprašanja rešijo na miren način. «Taka stremljenja, je poudaril Drago Kunc, so imela in bodo tudi v bodoče imela našo podporo».

B. B.

—«»—

Pogajanja v Ženevi

ŽENEVA, 7. — Današnja seja na konferenci za prekinitev jedrskih poizkusov je trajala samo tri minute. Ameriški in britanski predstavnik sta zahtevala odložitev razpravljanja na ponedeljek. Po seji je zahodni predstavnik izjavil, da je sovjetska delegacija «ponovno zavirala delo konference».

Angleški delegat Ormsby Gore se bo vrnil v London «v pričakovanju sovjetskega odgovora na zadnje zahodne predloge». V njegovi odsotnosti bo vodil angleško delegacijo sir Michael Weight.

Sendve je pozval poveljstvo OZN naj pošlje čete v Severno Katango

Dajal se bo čez nekaj dni vrnil v Leopoldville - Sovjetska resolucija v skupščini OZN

LEOPOLDVILLE, 7. — Predstavnik OZN je sporočil, da se bo Hammarskjoeldov predstavnik v Kongu Dajal vrnil čez nekaj dni v Leopoldville. Dajal je že več tednov v New Yorku.

Voditelj plemena Baluba v Sev. Katangi Jason Sendve je pozval OZN, naj pošlje čete na to področje, da napravi konec državljanski vojni, ki jo Combe vodi proti tamkajšnjemu prebivalstvu.

Sendve, ki je voditelj države Luluaba v Severni Katangi, je pozval prebivalstvo, naj prime za orožje proti Combeju. Dodal je, da so boji, ki so dosegli vrhunec z zasedbo mesta Manono, povzročili več sto mrtvih med civilnim prebivalstvom, in da so južnoafriški plačanci, ki jih je najel Combe, uporabljali pri tem tanke in tudi bombnike. Sendve je obtožil Combeja, da hoče uničit: prebivalstvo Severne Katange, da bi se polastil bogatih rudnikov te pokrajine.

V Leopoldvillu so uradno sporočili, da bodo prihodnji teden deloma ukinili blokado proti Stanleyvillu in Vzhodni pokrajini. Kasavubu in Mobutu sta odredila gospodarsko blokado proti tej pokrajini že decembra. Sedanje omiljenje blokade tolmačijo kot znak dobre volje do stanleyvillske vlade v zvezi z nedavnim potovanjem Kamitatuja v Stanleyville in v zvezi z možnostjo, da se začnejo pogajanja.

Iz Leopoldvilla so odpotovali trije malajski častniki v Stanleyville, kjer se bodo razgovarjali o odhodu Evropejcev, ki želijo zapustiti Kivu. Medtem pa se še nadaljujejo pogajanja med predstavniki Kasavubuja in OZN v zvezi z oporiščem Matadi.

V skupščini OZN se je danes nadaljevala razprava o Kongu. Sovjetski delegat Zorin je ponovil svoj predlog o tristranskem vodstvu v tajništvu OZN ter je obtožil Hammarskjoelda in njegove sodelavce, da ovirajo izvajanje sleherne resolucije, ki zahteva konec kolonialistične intervencije v Kongu. Dodal je, da Belgija hinavsko in sporazumno s Hammarskjoeldom trdi, da namerava umaknit svoje osebje iz Konga, medtem ko se tam vsak dan bolj utrjuje.

Zorin je predložil svoj osnutek resolucije, ki zahteva [illegible]anje kongoškega parlamenta v treh tednih; predlaga, naj poveljstvo sil OZN v Kongu zajamči varnost kongoškim poslancem; nasprotuje sleherni akciji kršitve enotnosti, politične neodvisnosti in ozemeljske celovitosti Konga in izraža s tem v zvezi zaskrbljenost skupščine.

Zorinu je kratko odgovoril Hammarskjoeld, ki je zavrnil vse napade. Britanski delegat pa je želel «uspeh sedanjih naporov za razširitev sedanje začasne kongoške vlade in za odobritev morebitnih sporazumov v parlamentu».

—«»—

ZDA in Latinska Amerika

WASHINGTON, 7. — Predsednik Kennedy je povabil predsednika Peruja in Ekvadorja na obisk v ZDA.

Ameriška vlada je povabila finančnega ministra Brazilije, naj pride v Washington po sestanku medameriške banke za razvoj. ZDA bodo po pogajanjih, ki jih vodi v Washingtonu posebni Quadrosov odposlanec, nudile finančno pomoč Braziliji.

Danes bo objavljeno uradno poročilo o razgovorih Kennedyja in Mac Millana

Mac Millan je v Bostonu pozival na enotnost zahodnega tabora, «ker je komunistični blok močnejši ko kdaj koli»

WASHINGTON, 7. — Uraden obisk Mac Millana v Washingtonu se bo končal jutri. Ob tej priložnosti bosta Kennedy in Mac Millan objavila skupno izjavo. To je sporočil predstavnik Bele hiše Salinger. Izjavo bodo verjetno prebrali v Beli hiši pred časnikarji po zadnjem razgovoru med obema državnikoma, to je okoli 17. ure po srednjeevropskem času.

Danes je Mac Millan prišel v Boston, kjer je govoril v zavodu za tehnologijo države Massachusetts.

V diplomatskih krogih izjavljajo, da sta Kennedy in Mac Millan včeraj popoldne govorila o naslednjih zadevah: ustavitev jedrskih poskusov, Jugovzhodna Azija, Laos, odnosi med Vzhodom in Zahodom, razorožitev in Berlin.

Angleški poslanik v Washingtonu je že prej dal glavne točke govora, ki ga je Mac Millan imel pozneje v omenjenem zavodu:

Atlantsko zavezništvo se je dobro obneslo «proti sovjetskemu izzivanju v zadnjih dveh letih, toda ne dovolj dobro».

Mac Millan omenja, da je med svojim zadnjim obiskom v ZDA izjavil, da je temeljni poudarek dvajsetega stoletja «medsebojna odvisnost», danes pa je izjavil: «Danes pravim, da medsebojna odvisnost ni dovolj. Potrebujemo enotnost, večjo enotnost, ki naj gre preko tradicionalnih pregrad.»

«Komunistični blok je močnejši ko kdaj koli. Nevezane države so vedno bolj zaskrbljene. Atlantsko zavezništvo pa ni bolje organizirano, niti kar se tiče obrambe niti kar se tiče gospodarskih in političnih odnosov. Napredovati moramo glede tega in ne zaostajati.»

Mac Millan poziva Američane, naj bi se ne predajali nesporazumljenjem glede značaja Angležev v zvezi z govoricami o angleškem nevtralizmu: «Poglejte na prihodnost, in izvajajte zaključke.»

Velika Britanija — bodisi pod konservativnim kakor pod laburističnim režimom — je vedno izdajala milijone šterlingov, zato da bo imela neodvisno jedrsko ustrahovalno orožje, «kajti konec koncev smo bili mi vedno pripravljeni boriti se sami».

Mac Millan pripominja, da je naravno, da so v Evropi države, ki se upirajo, da bi prepustile svojo jedrsko obrambo izključno v angleško-ameriških rokah: «Toda kaj naj storimo? Naravno je, da nočemo alarmirati in morda spraviti v nevarnost sveta, s tem da bi ustvarili domnevo, da spodbujamo širjenje jedrskega orožja iz ene države v drugo.»

Glede odnosov med Vzhodom in Zahodom je Mac Millan izrekel zadovoljstvo, da se borba sedaj ne vodi predvsem na vojaškem področju: «jedrsko orožje služi vsaj za to. Glavna preizkušnja bo ne na bojnem polju, temveč na tržišču.»

Temeljna vprašanja, ki jih je treba rešiti: 1. Povečati svetovno trgovino. 2. Organizirati pomoč nezadostno razvitim deželam. 3. Finansiranje tega večjega obsega trgovine in pomoči.

«Če bodo naši denarni mehanizmi slabi in zastareli, ne bomo imeli uspeha. Kapitalizem se mora razmahniti ali poginiti, to je vedel celo Marks».

Evropsko gospodarsko vprašanje, ki ga je treba najhitreje rešiti, je razdeljenost med «šestimi» in «sedmimi»: če bo ta gospodarska razdeljenost trajala, bo neizbežno sledil politični razkol, ki se bo natc razširil in poglobil. «To bo prej ali slej vplivalo na našo enotnost in vojaško pomoč».

Mac Millan poziva nato na politično enotnost in pravi, da je borba proti komunizmu take narave, da je ne more voditi vsaka poedina država sama: «Prvi nauk, ki ga moramo sprejeti, je, da ne smejo biti naše politične ideje nikoli nacionalistične v ožjem smislu besede, in tudi ne smemo pozabiti, da je svobodni svet mnogo širši od vsakega vojaškega zavezništva».

«Zgodovina ne miruje. Če se ne bomo zavzemali za večjo enotnost, bomo zdrsnili v razdeljenost. Čas hiti. Ne sme se odlašati».

—«»—

Obsojeni rudarji v Lizboni

LIZBONA, 7. — Lizbonsko sodišče je obsodilo štirinajst rudarjev v rudnikih bakra v Alustrelu na južnem Portugalskem, ker so lanskega aprila stavkali. Na Portugalskem je stavka nezakonita. Rudarji, ki so bili obsojeni na tri mesece zapora, so bili izpuščeni, ker so bili že eno leto zaprti. Razen tega je sodišče obtožilo štirinajst obtožencev na tri leta izgube političnih pravic.

—«»—

Sukarno povabljen v London

LONDON, 7. — Predstavnik Foreign Officea je uradno potrdil, da je britanska vlada povabila pred nekaj tedni indonezijskega predsednika Sukarna na obisk v Veliko Britanijo. Dodal pa je, da do sedaj ni bilo vabilo še sprejeto ter se o tem še razgovarjajo z indonezijsko vlado. Predstavnik ni hotel komentirati trditev, da je nizozemska vlada izrekla nezadovoljstvo britanski vladi zaradi tega vabila.

V Haagu je predstavnik nizozemskega zunanjega ministrstva potrdil, da se je britanska vlada v zvezi z omenjenim vabilom posvetovala z nizozemsko vlado. Dodal je, da je bila nizozemska vlada neprijetno presenečena z napovedjo tega obiska, čeprav je London obvestil Haag o vprašanjih, o katerih bodo govorili med bivanjem indonezijskega predsednika v Veliki Britaniji.

—«»—

Nova vlada v Etiopiji

ADIS ABEBA, 7. — Aklilu Aptewold je bil imenovan za etiopskega ministrskega predsednika. Bivši poslanik v Washingtonu Mikael Imru je bil imenoval za zunanjega ministra.

Aklilu je bil več let zunanji minister in je vodil etiopske delegacije skoraj na vseh mednarodnih konferencah. Z njegovim imenovanjem se hoče dati večja učinkovitost mestu ministrskega predsednika, ki je bilo do sedaj praktično samo nominalno. S temi imenovanji se je končala preosnova vlade. Vlada je sedaj popolna, ker so sedaj zasedena vsa mesta, ki so ostala prazna, ko so uporniki umorili petnajst članov vlade.

—«»—

ŽENEVA, 7. — Mednarodna komisija pravnikov je sklenila poslati opazovalca na proces proti Eichmannu in je v ta namen imenovala atenskega advokata Papadatosa.

Komisija je nevladna organizacija in nepolitična organizacija, ki predstavlja 39.000 pravnikov iz 62 držav.

Patet Lao pripravljen na pogajanja z uporniki

Pogajanja pa mora organizirati in pripraviti predsednik vlade Suvana Fuma - Nadaljnja vojaška pomoč ZDA Južnemu Vietnamu

HANOJ, 7. — Radio «Glas Laosa», je predlagal sestanek predstavnikov Patet Laosa s predstavniki uporniške vlade, da bi se sporazumeli o ustavitvi sovražnosti.

«Klika Fumija in Bun Uma, je izjavil komentator, bi morala priti pred vojaško sodišče zaradi izdajstva. Vendar pa bomo mi dovolili njihovim predstavnikom, če res želijo napraviti konec bratomorni vojni, da se udeležijo sestanka, na katerem bi govorili o pogojih za ustavitev sovražnosti. Pogoji za začetek pogajanj so naslednji: 1. Sestanek mora organizirati predsednik vlade Suvana Fuma. 2. Intervencija ZDA in njihovih zaveznikov mora prenehati. 3. Ko bo stopil v veljavo sklep o ustavitvi sovražnosti, se bo morala sestati konferenca, kakršna je bila v Ženevi in katere naj bi se udeležili predstavniki štirinajstih držav, kakor je predlagal kamboški predsednik. Na konferenci bi morali določiti pogoje za dokončno ureditev laoške krize. 4. Med pogajanji za ustavitev sovražnosti bosta morali obe strani sodelovati z mednarodno komisijo, ki bo podrejena dvema predsednikoma ženevske konference iz leta 1954.

V Washingtonu je predstavnik ameriškega državnega departmaja izjavil, da namerava ameriška vlada še dalje podpirati južnovietnamsko vlado «v nevarnem položaju, ki je nastal zaradi napadov komunističnih gverilcev». Dodal je, da so že govorili o naslednji ameriški vojaški pomoči južnovietnamski vladi.

—«»—

Izrael in jedrska energija

JERUZALEM, 7. — Mladi izraelski znanstvenik 31-letni Saadia Amiel je iznašel nov sistem za odkrivanje urana, čeprav v majhnih količinah, ki bo v veliki meri zmanjšal stroške. Saadia Amiel je fizik, ki sedaj vodi oddelek za jedrsko kemijo pri reaktorju v Nahal Rubinu. Ta njegova naloga dopušča domnevo, da novi sistem na tak način izkorišča uporabljanje radioaktivnih izotopov za iskanje urana. Iznajdba je velike važnosti za tiste države, kakor je Izrael, ki razpolagajo z majhnimi sredstvi in z rudami, ki imajo majben odstotek urana.

Industrijske cone v jadranskih pristaniščih

Ljubljanski «Gospodarski vestnik» je objavil članek z zgornjim naslovom, ki ga tu ponatiskujemo.

V zadnjih letih se v večjih pristaniščih zelo razvijajo industrijce cone. Ta razvoj je splošen: Antwerpen, Hamburg, Bremen, Rotterdam in druga pristanišča širijo svoja obmorska industrijska območja z gradnjo pristanišč, ki služijo izključno prometu z blagom, ki se tu industrijsko predeluje.

Znan je primer novega pristanišča Europoort pri Rotterdamu, ob izlivu reke Maas v morje, kjer so bile na peščenih «dunah» in na nekoč intenzivno izkoriščenih depresijah pridobljene velike površine za čistilnice nafte in železarsko industrijo, vezano na pomorski promet. Pristaniška mesta ustvarjajo z industrializacijo ne samo večji promet, ampak tudi bolj trajno in bolj zanesljivo osnovo, kot je sam trgovski promet, podvržen spremembam blagovnih tokov in gospodarske politike zalednih držav.

Čeprav v manjšem obsegu, opažamo ta pojav tudi v pristaniščih severnega Jadrana, sedaj samo v sosednji Italiji. Trst in Benetke izkoriščajo ugoden prometni položaj in tradicionalne pomorske zveze, da razvijajo industrijo na za to določenih pristaniških območjih.

V preteklosti, ko so se pristanišča razvijala brez regionalnih planov, nismo razločevali trgovskega od industrijskega dela luke, čeprav je sam razvoj mest potisnil industrijo bolj na robove naselja, medtem ko se je trgovski del luke po navadi razvil ob samem središču mesta. Tak primer imamo na Reki, kjer se pristaniška industrija (čistilnica nafte, ladjedelnica, kovinska industrija) razvija na zahodnem delu luke, ter v Trstu, kjer so železarna, rafinerije in druga industrija koncentrirane na obali Miljskega zaliva. V zadnjim času pa se za industrijo določajo z regionalnimi in urbanističnimi načrti posebna območja, izolirana od mestnih središč in od trgovskega dela luke.

Na severnem Jadranu je največji pristaniško - industrijski kompleks Porto Marghera pri Benetkah z letnim prometom okrog 7,5 milijona ton. Ta pristaniški kompleks, ki je nastal leta 1917, ima danes skupno površino 15 milijonov kvadratnih metrov. Povezan je s trgovsko luko po kanalu, dolgim 4,5 km in ima skupno 12,5 km vodnih poti, ki omogočajo pristop k industrijskim obalam tudi velikim ladjam. Tovarne so opremljene z napravami za hitro izkrcanje množičnega blaga. Leta 1959 so tu iztovorili z ladij okrog 5 milijonov ton blaga, od tega največ nafte, rud, premoga in nekovin. Na ladje so natovorili 1,5 milijona ton blaga, predvsem umetnih gnojil in rud. Struktura prihodov in odhodov kaže, da se je tu razvila industrija, ki je namenjena notranjemu zaledju in manj izvozu v prekomorske dežele.

Pred nekaj leti je bil izdelan načrt za razširitev industrijskega območja za nadaljnjih 10,774.000 kvadratnih metrov in italijanska vlada je izdala 20. oktobra lani zakon, ki omogoča njegovo izvedbo. Dela so bila razglašena za «nujna in neodložljiva». Vsa zemljišča na novem območju morajo biti razlaščena v javnem interesu najpozneje eno leto po potrditvi projektov, razen tisti zemljišč, ki že sedaj služijo industriji, oziroma tistih, katerih lastnik se zaveže, da jih bo uporabil za industrijske namene. Zakon določa tudi načela, ki naj veljajo za izbiro industrije na tem območju. Prednost imajo obrati, zaradi katerih bo neposredno ali posredno povečana zaposlenost; podjetja, ki dopolnjujejo proizvodni ciklus že obstoječe industrije; obrti, ki valorizirajo krajevno surovinsko bazo, tudi kmetijsko; podjetja, ki nastajajo z doprinosom drobnega kapitala.

Država je zagotovila sredstva v znesku 2 milijard lir za gradnjo obal in izkop kanalov. Vsota bo investirana do konca leta 1961. Beneška pokrajinska uprava, občina, trgovinska zbornica in pristaniška uprava so se združile v «Konzorcij za razvoj luke in industrijske cone Benetke - Marghera» ter so se zavezale, da bodo participirale pri gradnji s 35-letnimi naložbami, in sicer pokrajinska uprava in občina vsaka s 30 milijoni na leto, uprava pristanišča z 10 milijoni in trgovinska zbornica s 60 milijoni lir na leto. Pokrajina in občina dobita državno posojilo v skupnem znesku 900 milijonov lir.

Zanimivo je, da je beneška industrijsko - pomorska cona začela segati tudi v notranjost dežele. Leta 1955 je bil napravljen predlog za ustanovitev industrijske cone pri Padovi, ki bo povezana s plovnim kanalom z Benetkami. Kanal, po katerem lahko plujejo ladje do 150 ton nosilnosti, bo poglobljen in razširjen tako, da bo mogoč promet z ladjami do 300 ton, po drugem projektu pa do 600 ton. Promet med industijsko cono in Benetkami bodo opravljale maone, na katere bo blago prekrcano s prekomorskih ladij. V perspektivi bi lahko povečali zmogljivost kanala na 1.350 ton. Sredi industrijske cone bo zgrajeno rečno pristanišče. Do sedaj je bilo razlaščenih 1.127.000 kv. metrov zemljišč, ki so bila pod kmetijskimi kulturami. Uprava konzorcija je prejela do konca lanskega leta že 225 prijav industrijskih podjetij za odkup zemljišč, ki so bila prodana že sto interesentom. Največ je podjetij mehanične, elektromehanične, kovinske, kemične in farmavetske stroke. Zemljišča odkupujejo tudi skladiščna in prevozniška podjetja.

Primer industrijske cone pri Padovi je značilen za prizadevanje, da bi čimbolj izkoristili prednosti vodne poti kot najcenejše za prevoz blaga, posebno industrijskih surovin.

Industrijsko pristanišče v Zavljah pri Trstu, ki naj bi pomagalo k stabilizaciji tržaškega pristaniškega prometa, ima drugačen značaj kot beneško industrijsko pristaniško območje. V Benetkah je bil dan poudarek razvoju domače industrije, v Trstu pa bolj naložbam tujega kapitala. Zato je bil na koncu lanskega leta priznan industrijskemu pristanišču v Zavljah, ki je bilo ustanovljeno pred 10 leti, status proste carinske cone. Ta cona obsega sedaj 225.000 kv. metrov površine in se razteza ob 750 metrov dolgem plovnem kanalu. K industrijskemu pristanišču je bilo priključenih 1 milijon kv. metrov še nemelioriranega zemljišča pri Orehu, ki pa še ne uživa carinskih olajšav.

Osnovni objekti industrijskega pristanišča, t. j. gradnja prekopa, obale, komunalnih naprav in ureditev zemljišča, so bili finansirani z javnimi sredstvi. Razen teh je bilo do sedaj naloženih že 34 milijard lir investicij zasebne industrije. Sedaj obratuje že 49 tovarn in 20 se jih poteguje za lokacijo. To so petrolejske čistilnice, tovarne kovinske, tekstilne, kemične, živilske in lesne stroke. Skupno je zaposlenih 3 tisoč 517 oseb, predvidevajo pa velik porast na tem območju zaposlenega prebivalstva. Novo naselje za industrijsko cono, v katerem gradijo že 1545 stanovanj, bo lahko sprejelo okrog 10.00 novih prebivalcev.

Za tržaško industrijsko pristanišče v prosti carinski coni je značilen predvsem nastanek lahke industrije, ki ne zahteva velikih naložb kapitala. Podjetja so oproščena carinskih dajatev in prometnega davka za gradbeni material in za nabavo strojev. Deset let ne bodo plačevala raznih davkov. Najbolj vabljiva ugodnost pa je, da lahko dobijo dolgoročna posojila iz javnega «rotacijskega» sklada za Trst in Gorico. Carinske in davčne olajšave so priznane tudi za blago, ki ga tovarne izdelujejo, in za surovine, ki jih potrebujejo pri proizvodnji.

Zgoraj prikazani razvoj industrijskih pristaniških območij na severnem Jadranu nas sili, da razmišljamo o možnostih, ki jih nudi koprska obala za razvoj industrije.

Zemljiške površine ob obali vzhodno in severozahodno od Kopra so sedaj še neizkoriščene in tudi tista območja, ki so že delno meliorirana, ne dajejo pričakovanega kmetijskega pridelka. Z zaporo Stanjonskega močvirja, ki je bila opravljena v zvezi z gradnjo pristanišča že leta 1957, je bila začeta melioracija tega močvirja, ki ga obliva plitvo morje. Do sedaj je bilo pridobljeno na tem področju kakih 400.000 kv. metrov novih površin, na katerih že stojijo skladiščne lope in skladišča žaganega lesa. Z melioracijo celotnega območja bo na razpolago do 2.300.000 kv. metrov zemljišča. Območje pa se še lahko širi v Rižansko dolino. Prednost Kopra pred vsemi našimi pristaniškimi mesti je v tem, da ima na razpolago za razvoj svojega pristanišča in vseh dejavnosti, ki so povezane s pomorskim prometom, še veliko neizkoriščenega prostora. Samo Split se lahko pohvali s podobnimi topografskimi pogoji. Drugje je treba pridobivati prostor ali z nasipavanjem v globoko morje ali z razstreljevanjem skalnatih pobočij ali pa z obsežnimi in dragimi drenažami.

Za razvoj bodočega trgovskega dela luke, kjer se blago pretovarja, skladišči in opravljajo druge čisto trgovske manipulacije z blagom, je potrebnih v Kopru največ 400.000 kv. metrov zemljiške površine. Če upoštevamo potrebni prostor za komunikacije in za druge pasove, ki jih zahteva urbanistična ureditev tega območja, ostanejo še velike površine, od 120—150 ha, za lokacijo industrijskih objektov, za katere je naprimernejša lokacija ob morski obali.

Pravilno bi bilo, da mislimo že danes na posebno pristaniško industrijsko območje v Kopru, v skladu s planom razvoja pristanišča in z regionalnim načrtom tega mesta, tako kot je pri naših sosedih na severnem Jadranu. Industrija, ki temelji pretežno na surovinah, ki jih dovažamo po morju, oziroma ki izdeluje blago za prekomorski izvoz, išče lokacijo na zemljiščih ob obali. Ta zemljišča morajo biti dovolj obsežna, da ne omejujejo razvoja industrije. Pogoj za nastanek industrije na obali je seveda tudi ta, da ima pristanišče ugodne komunikacije s proizvodnimi in potrošnimi središči. Vse te pogoje Koper v osnovi že ima. Ni dvoma, da se bo gospodarstvo na naši obali v prihodnje razvijalo tudi v tej smeri. Jasno je, da sedaj moremo misliti na težko industrijo, dokler ne bo Koper povezan z železnico. So pa že danes možnosti za ustanovitev manjših obratov lahke industrije. Ne bi bilo težko najti povezavo interesov med pristaniščem in novo industrijo, saj bi prvo živelo od prometa, ki ga druga ustvarja, industrija pa bi uporabljala naprave in storitve pristaniške organizacije, brez katerih si ne moremo misliti dobre organizacije prometa.

Gina Lollobrigida s svojim sinčkom v studiu v Hollywoodu. Milko Skofič je časnikarjem zanikal vesti, ki so jih nekateri listi objavili pred dnevi, da se namreč njun zakon ruši

Še mesec dni do razstave «Italia 61»

Najrazličnejša vozila na razpolago občinstvu

Iz New Yorka so že prispeli elektronski možgani, ki bodo razstavljeni v ameriškem paviljonu in bodo občinstvu odgovarjali v italijanščini, angleščini, francoščini in nemščini

TURIN, 7. — Čez mesec dni bodo svečano odprli razstavo, ki nosi naslov «Italija 61». Ker je do otvoritve razmeroma malo časa, se delo pri razstavi nadaljuje s pospešeno naglico. Občinstvu, ki bo dotekalo v področje razstave, bo poleg običajnih prometnih sredstev na razpolago še žičnica, ki bo z višinsko razliko 125 metrov povezovala razstavo z evropskim parkom v Cavorettu, kjer bodo obiskovalci imeli krasen panoramičen razgled na mesto in na Alpe. Poleg tega bo občinstvu na razpolago več rečnih čolnov, ki bodo vozili na progi Murazzi del Po, v bližini Corso Vittorio Emanuele, do razstave dežel, in sicer bližu paviljona Sardinije z vmesnim postajališčem pri srednjeveškem gradu. Žičnica, ki bo dolga 1 km, bo mogla voziti po 60 kabin z dvema potnikoma v vsaki in njena zmogljivost bo 700 oseb na uro. Na reki pa bodo vozili 21-tonski čolni, ki jih izdelujejo v beneških ladjedelnicah. Njih maksimalna brzina bo 12 morskih milj na uro, na krov pa bodo sprejeli do 115 potnikov. Poleg vsega tega bo potnikom na razpolago še železnica na eni tračnici z vagoni za 200 potnikov [illegible] električne železnice in [illegible] niških avtomobilov [illegible] vedere, ki bodo izdelani [illegible] ključno v ta namen.

Včeraj so z letalom [illegible] Alitalia pripeljali iz New [illegible] ka v Turin elektronske [illegible] gane «IBM - 305» vrste [illegible] mak», ki bodo razstavljeni [illegible] ameriškem paviljonu [illegible] stavi «Italia 61». Elektronski možgani bodo prav tako [illegible] razpolago občinstvu, ki [illegible] bodo na zahtevo odgovarjali [illegible] o tehnološkem procesu [illegible] stavljenem materialu [illegible] stavi in o življenju v [illegible] Elektronski možgani bodo [illegible] govarjali v italijanščini, angleščini, francoščini in [illegible] ščini.

Danes so izročili [illegible] mu tramvajskemu podjetju [illegible] prvega od 12 dvonadstropnih avtobusov, ki jih je izdelala tovarna Viberti in ki bodo začeli obratovati na enem izmed treh posebnih prog razstave «Italia 61». Take je [illegible] Italiji prvi s takimi avtobusi. Prostora je v avtobusu za [illegible] oseb; tretjina od teh je v zgornjem nadstropju, [illegible] pa nihče ne sme, če ni [illegible] stih sedežev.

—«»—

Ludvik XIV. na kaj takega ni računal

Tisočtonski grad premikajo da bo cesta imela prostor

Včeraj se je premaknil samo za 60 cm, toda odslej se bo premikal znatno hitreje - Stroški znašajo 100 milijonov lir

LILLE, 7. — Grad, v katerem bi «Sončni kralj» skoraj zgorel, se je začel premikati: danes se je premaknil za... 60 cm.

To pa je šele njegov prvi korak. Da ne bo napoti trasi bodoče avtomobilske ceste, ki bo vezala Lille in Armentieres, bo moral napraviti še sto takih korakov. Toda odslej bo «potoval» znatno hitreje.

Naložen za 14 vozičkov, ki vozijo po tračnicah, se bo grad Landas v Loos-Lez-Lille pomikal 3 metre na uro proti svojim novim temeljem.

To delo, ki se je pričelo včeraj, bo stalo okrog 70 milijonov frankov ali 100 milijonov lir. Potrebna so bila dolgotrajna pripravljalna dela, med katerimi so ves grad, težak okrog 1.000 ton, dvignili s temeljev in utrdili.

Grad Landas je iz XVII. stoletja in je pripadal Philippe-Charlesu de la Haye, Ludvik XIV. je na poti v vojno 16. avgusta 1657 prispel v ta grad in v njem prenočeval. Naslednjega dne pa je izbruhnil velik požar, katerega vzroki so ostali za vedno skrivnost. Vendar je pomoč dospela dovolj hitro, da je bilo mogoče požar omejiti in pogasiti. «Sončni kralj» pa le ni hotel več ostati tamkaj.

—«»—

Avtomobile «Škoda» bodo delali v Avstriji

DUNAJ, 7. — Češkoslovaška tovarna avtomobilov «Škoda» baje proučuje možnosti postavitve montažne tovarne svojih vozil v Avstriji, in sicer v tako imenovanem sporazumu «Assembling». Ker so se konkurenčni pogoji češke tovarne v Avstriji ter v drugih deželah «sedmorice» zaradi zadnjih znižanj carinskih tarif poslabšale, namerava baje češkoslovaška tovarna izvažati v Avstrijo le dele avtomobilov, jih tu sestavljati in izvažati nato še v Švico in skandinavske dežele, kajti carinski predpisi v okviru te ekonomske skupnosti veljajo za vse tiste izdelke, pri izdelavi katerih je bila potrebna določena količina dela dežele, ki izvaža in določena količina snovi iste dežele, torej dežele, ki spada v okvir ekonomske skupnosti. Češka «Škoda» bi zato uporabljala pločevino avstrijske proizvodnje ter še Avstrijce kot delovno silo in s tem bi si pridobila pravico carinskih olajšav.

V zadnjih treh letih je «Škoda» prodala v Avstrijo okoli 1.500 vozil na leto. V bodoče pa bi v Avstriji sestavili od 3.000 do 4.000 avtomobilom znamke «Škoda», ki bi jih nato izvažali tudi v druge dežele omenjene skupnosti. Podjetje za montažo bi zgradili v Freistadtu v Zgornji Avstriji in tudi Gmuendu v Spodnji Avstriji. Trenutno se že pogajajo z ustreznimi avstrijskimi oblastmi.

—«»—

Proces Martirano

RIM, 7. — Pri nadaljevanju procesa Martirano so bile danes zaslišane nekatere priče, od katerih je bilo mogoče ugotoviti, da so lahko v temnico pri tovarni «Vembi» prihajale še druge osebe razen Ghianija. V tej temnici so namreč v neki posodi našli dragulje in zlatnino umorjene Martirano. Kar nekoliko smešno pa je bilo poslušati nekega funkcionarja, ki je pripovedoval, kako so se pustili voditi znanemu zaporniku Barbaru ter so na njegovo povelje porušili precej zidu pri iskanju dragocenosti, ki jih tam ni bilo.

—«»—

Jajca na cesti

CESENA, 7. — Prikolica nekega kamiona iz Vidma, namenjenega v Rim, se je pri trčenju z nekim drugim vozilom, ki je peljalo v nasprotni smeri, prevrnila. Ker je bilo na prikolici 300.000 jajc, si je mogoče zamišljati, kaj je pri nezgodi nastalo, ko so se skoraj vsa jajca razbila.

—«»—

Kovčki tihotapcev bolj cenjeni

MILAN, 7. — Tatovi, ki kradejo po železnicah, imajo očitno kovčke tihotapcev bolj v časti kot prtljago ostalih navadnih potnikov. Tako je izjavil neki specialist v takih tatvinah.

Student Piero Capetta, ki se je vračal z velikonočnih počitnic, je bil okraden. V kovčku, ki mu je izginil, je bila njegova osebna prtljaga. Že se je sprijaznil z bridko usodo, ko je prejel včeraj zvečer anonimno telefonsko sporočilo: «Jaz sem tat vašega kovčka, toda bila je pomota. Mislil sem, da ste tiholapec in da so v kovčku cigarete. Lahko greste na centralni kolodvor in dvignete svoj kovček v skladišču na št. 1417.» Sporočil je tudi, katero število je treba sestaviti pri odpiranju predala v skladišču. Student je obvestil policijo in v navzočnosti policijskih funkcionarjev je našel v navedenem predalu svoj kovček, v katerem ni nič manjkalo.

—«»—

Hči Churchilla nujno v bolnišnici

LONDON, 7. — Hči Winstona Churchilla Sarah Churchill je nanaglo zbolela in minulo noč so jo v vsej naglici odpeljali v neko londonsko bolnišnico. Kot se zdi, je ženska hudo bolna. Ena izmed bolničark se je izrazila takole: Gospa Churchill bo ostala pod nadzorstvom vsaj do devetih zjutraj, neki zdravnik pa je dodal: «Ne moremo reči ničesar.»

Poznejše vesti pa že govore o «zadovoljivem» stanju bolnice.

Pozneje se je izkazalo, da ženska ni Sarah Churchill in za sedaj še sploh ne vedo, kdo je. Ko je prišla v bolnišnico, se je predstavila kot hči sira Winstona.

—«»—

Pri brodolomu utonilo 21 mornarjev

TOKIO, 7. — Pred rtom Inawom vzhodno od Tokia se je potopila ribiška ladja «Keifuku Maru». Pri tem je izgubilo življenje 21 mornarjev. Davi so 4 km od obale našli razbitine ladje, o kateri ni bilo vesti od 1. aprila.

Še ni poročila o nesreči brzca «GR»

RIM, 7. — Komisija, ki je minister za promet [illegible] čil izvesti preiskavo v [illegible] z železniško nesrečo brzca «GR» v bližini Bonasole, [illegible] kateri je pet oseb izgubilo [illegible] življenje, ni kompetentnim [illegible] blastem še izročila dokument [illegible] ga poročila o rezultatih [illegible] iskave. Brž ko bo preiskava dokončana in poročilo [illegible] lano, bo izročeno generalnemu [illegible] direktorju železnic [illegible] soneju, ki ga bo nato izročil prometnemu ministru.

—«»—

CATANIA, 7. — Pri [illegible] či blizu Palagonie, kjer [illegible] trčila dva kamiona, so [illegible] bile življenje tri osebe, [illegible] pa je hudo ranjena.

V Postojnski jami letos krožna proga

V Postojnski jami bodo letos dokončno uredili krožno progo, ki bo lahko prepeljala dnevno 4000 potnikov. Že bežen podatek, da prepelje sedanja železniška proga v jami vsak dan 3000 obiskovalcev, kaže, da bo treba to komunikacijo okrepiti. Hkrati bi krožna proga omogočila boljšo uporabnost osrednjih notranjih zabavnih prostorov in koncertne dvorane.

Križna proga naj bi imela pot predorov v skupni dolžini 385 metrov. Prvi predor bi se po načrtih začel neposredno za vhodom v jamske prostore ter se končal tik pred koncertno dvorano. Naslednji predor bi z dolžino 172 m obšel osrednji prireditveni prostor, nekako na sredini proge pa bi bilo manjše postajališče, od koder bi obiskovalci prišli v koncertno dvorano. Do sedanjega razpotja bi uredili dva predora z znatno manjšo dolžino.

Pri gradnji bo treba prebroditi nekatere zapreke: valovitost tal, ker nagib železnice ne sme biti večji kakor 1,6 stotine, hkrati pa bodo morali paziti, da ne bi okrnili podobo podzemeljskega sveta. Zato bodo postavili posebno konstruirane mostove z enostavnimi gradbenimi elementi. Vsa proga bi bila dolga 3150 metrov, kar je za 1300 m več, kot je sedanja. Pomožne objekte pa bodo postavili tako, da bodo čim manj motili železniški promet.

Pričakujejo, da se bo po dograditvi krožne železnice število obiskovalcev še povečalo.

Pri procesu Martirano prihajajo razna anonimna pisma, oglašajo pa se tudi prostovoljne priče. Tudi Tullio Giovannoni je prišel v sodno dvorano ter izjavil odvetniku Sarnu, da je potoval z vlakom «Freccia del Sud» usodne noči, pa ni videl Ghianija. Vendar pa ta oseba ne kaže posebne resnosti in ni verjetno, da jo bo sodišče poklicalo pričat

«Oscarje» bodo podelili 17. aprila

HOLLYWOOD, 7. Z običajno slovesnostjo bodo v ponedeljek 17. aprila podelili filmske «Oscarje». Po televiziji bo slovesnost gledalo kakih 100 milijonov ljudi. Štirje «Oscarji» pa so že najavljeni: gre za «Oscarje», ki se ne podelijo na osnovi glasovanja članov Akademije filmske umetnosti in znanosti, temveč jih kot počastitev prizna upravni svet akademije.

Častni «Oscarji» so bili priznani Garyju Cooperju «za njegove brezštevilne nepozabne interpetacije», Stanu Laurelu, slavnemu komiku pretekle generacije, igralki Hayley Mills ter producentu Solu Lesserju za človečanske zasluge.

Glede ostalih «Oscarjev» pa je zanimanje Hollywooda osredotočeno na napore Johna Wayna za njegov film «Alamo». Pri tem filmu je Wayne glavni igralec, režiser in producent. Napravil je tako reklamo, kakršne niso do sedaj doživeli niti v Hollywoodu. Kupil je cele strani v raznih filmskih revijah ter organiziral reklamno kampanjo, ki ga je stala več kot 100.000 dolarjev. Ta vsota, ki je sicer velika, bi pa bila zelo dobro investirana, če bi pripomogla, da bi film in njegov avtor prejel «Oscarja». Ta nagrada namreč ni samo častna, temveč pomeni tudi zaslužek več milijonov dolarjev bodisi zaradi večjih dohodkov pri vstopninah bodisi zaradi večjega strokovnega prestiža vseh, ki so pri filmu sodelovali.

«Alamo» je prejel od več ameriških uglednih kritikov dobre ocene, nikakor pa ne navdušene. V Hollywoodu so mnenja, da je na prvem mestu še vedno «Stanovanje» Billyja Wilderja s Shirley Mac Laine in Jackom Lemmonom.

—«»—

Ehrenburg pri La Piri

FIRENCE, 7. — Župan La Pira je danes v Palazzo Vecchio sprejel sovjetskega pisateljo Iljo Ehrenburga. Ko je pisatelj odhajal, je v knjigo častnih gostov napisal v ruščini, da Firence zahtevajo mir.

—«»—

Umrl je pisatelj Virgilio Brocchi

GENOVA, 7. — *V svoji vili na sončnem pobočju Nervija je danes pozno popoldne umrl pisatelj Virgilio Brocchi, ki je imel 85 let. Ob njem sta bili njegova žena in hči. Pisatelj je moral biti zaradi influence že nekaj časa v postelji. Kljub vsej oskrbi je sicer krepki Brocchi danes podlegel.*

Virgilio Brocchi se je rodil 1876. v Orviniu (Rieti) staršem Benečanom. Postal je srednješolski profesor, pozneje pa je profesuro pustil in se popolnoma predal pisateljevanju. Pisal je že nekaj časa, ko je bil še vedno skoraj nepoznan, dokler ni 1917. osvojil občinstva z romanom «Miti». Kot pisatelj je bil zelo plodovit. V svojih delih je s fotografsko natančnostjo slikal ambient, preveval pa je ta dela rožnat in simpatičen toda površen optimizem.

—«»—

Esesovec je napravil samomor v zaporu

KASSEL, 7. — Pred sodiščem v Kasslu se je začel proces proti dvema nacističnima policijskima funkcionarjema, ki ju dolžijo, da sta dala aretirati in ustreliti 550 moških, žensk in otrok judovskega porekla v oktobru leta 1941 v Belorusiji. Gre za podpolkovnika Franza Lechthalera in bivšega kapetana Willyja Papenkorta. Slednji je bil do lanskega maja, ko so ga aretirali policijski komisar v Essenu.

Ta primer ponovno dokazuje kako je Adenauerjeva uprava polna odgovornih funkcionarjev, ki so nekoč morili v imenu Adolfa Hitlerja in nemškega nacizma. Hkrati se je zvedelo, da se je neki bivši častnik esesovskih formacij, ki je čakal na sodno obravnavo v zvezi z umorom tisočev Židov in Poljakov, in sicer Teinrich Heinmann, v svoji celici v zaporu v Landsbergu obesil.

—«»—

ANSBACH, 7. — V torek se bo zaključil proces proti Karlu Chmielewskemu, bivšemu poveljniku koncentracijskega taborišča Gusen. Chmielewski je obtožen krivde za smrt 293 oseb.

Caprice Chantal, bivša zaročenka Uga Tognazzija, in njen mož, industrijec Guido Silo. Poročila sta se 23. marca v Neaplju in sta se sedaj vrnila v mesto. Caprice Chantal namerava baje opustiti svoje umetniško delovanje

Letališče Fiumicino že potrebno popraviti

RIM, 7. — V zvezi z vestmi o morebitni prekinitvi prometa na enem izmed vzletišč letališča pri Fiumicinu pri Rimu daje Ansa sledeče pojasnilo:

«Predvidena je omejena prekinitev v zvezi z vzdrževalnimi deli vzletišča št. 1, ki so potrebna zaradi okvare nekaterih cementnih plošč, ki sestavljajo to vzletišče. Do okvare naj bi bilo prišlo predvsem zaradi tega, ker je bilo vzletišče št. 1 zgrajeno pred več leti in vse do izročitve letališča njegovemu namenu ni imelo ustreznega posebnega vzdrževanja.

Kljub popravljalnim delom bo letališče še naprej vzdržalo svoj redni promet, ki se bo razvijal na vzletišču št. 2, ki je enako dolgo kot [illegible] letališču v Ciampinu. [illegible] takem ni predvidena [illegible] preusmeritev letal na [illegible] letališča. Vzdrževalna dela [illegible] se morala začeti prve dni [illegible] ja in bodo trajala [illegible] 15 dni. Gre za dela — [illegible] ljuje Ansa — ki se [illegible] ljajo tudi na drugih [illegible] ščih, ki razpolagajo z [illegible] vzletišči. Kot je znano, [illegible] letališče v Fiumicinu [illegible] dena gradnja še tretjega [illegible] tišča.

Kot kaže, ni bila prav [illegible] odveč kritika, do katere [illegible] prišlo pred otvoritvijo [illegible] lišča Fiumicino. Sicer pa [illegible] mo videli, kaj bo o [illegible] nostnih v zvezi z gradnjo [illegible] tališča v Fiumicinu [illegible] parlamentarna anketa.

Danes v kinu «ARCOBALENO»

LEPA
ODLIČNA
OČARLJIVA

GINA LOLLOBRIGIDA
ANTHONY FRANCIOSA
ERNEST BORGNINE

PROIZVODNJA ARCOLA

GOLA HODI PO SVETU

LUANA PATTEN
WILL KULUVA
PHILIP OBER
JOHN KELLOGG
NANCY R. POLLOCK
TRACEY ROBERTS

Scenarij RANALD MACDOUGALL · Režija RANALD MACDOUGALL · Produkcija AARON ROSENBERG

Po knjigi TOMA T. CHAMALESA

CINEMASCOPE METROCOLOR

PREPOVEDANO MLAJSIM OD 16 LET

Zapiski s potovanja po Koroškem

«Slovenska zemlja naš dom si ti...»

Srečanje s «Prežihom - Titom» v slovenski knjigarni in z Miklovo Zaliko v slovenski gimnaziji

Rodbinska imena

... so ostala na Koroškem ... Nacizem ni sledil ... ki se mu je «posrečilo» napraviti iz pristnih Slovencev kar «pristne» Italijane. Če se ti predstavi Rupnik, ne moreš uganiti, da ... je oče pisal za Rupnika, da je Gianni Carli Janko ... Annamaria Volpi Anica Lisjakova, pa se jim ... ne bere na nosu.

Na Koroškem pa je drugače. Sprehodi se po Celovcu in beri imena nad trgovinami in gostilnami. Nemški pravopis nikakor ne more zakriti, da je Koschitz slovensko ... Scheriau — Žerjau, ... - Vrečnik, Sablatnig - Zablatnik, itd. itd. v neskončnost.

Slovenski napisi

Ko so se v Smihelu zbirali ljudje k predstavi «Za srečo in srce», sem še stopil na pokopališče. Medtem ko sem slišal iz cerkve slovesno petje ob večernicah, ... stopal med grobovi. Gospodovali prevladujejo na tem pokopališču na nagrobnikih slovenski napisi. Šel sem še v cerkev. Tudi tu samo slovenski napisi. V prosvetni dvorani čez cesto je nad odrom napis

Slovenska zemlja naš dom
naš dom ostani do konca dni.»

Isti večer sem bil v Glovnjah na koncertu ravenske ...

Polna dvorana ljudi, ki se med pogovarjajo po slovenski; ... igra venček slovenskih ljudskih pesmi, navdušuje ... z venčkom koroških ... na stenah pa nekaterih ... gasilska gesla, ki so ... od prejšnje gasilske ... vsa tiskana v nemščini in še celo v gotici. Govorili celo iz nemških ... šol.

Slovenskih javnih napisov ... na Koroškem zelo malo. ... lanskem praznovanju štiridesetletnice koroškega plebiscita so mnogi slovenski napisi postali žrtev nemških ... V Pliberku, ... je le en sam slovenski «Gostilna», je lastnik napis obnovil. Temu ... nemu dejanju je sledil ... Prešernov.

V Celovcu so na pročelju ... knjigarne poznajo ... črk NAŠA KNJIGA. ... ponoči odnesli ... ki jih celovška policija ... do danes še ni odkrila. Pa je to naj povem. Ko ... vstopil v prostore celovške Slovenske prosvetne zveze, ... je pogled obstal na ... velikem kipu — oprsju ... zvezni tajnik opazil: ... gledam kip, me je ... poznaš?»

«Saj bi ne,» se modgovori ... «Prežihov Voranc je!» ... ni Prežih; Tito je!» ... odvrne tajnik.

... gledam še enkrat oprsje: ... ne boš; tu ni možna ... Prežih je!»

... tajnik se mi smeje in pripoveduje. Lani je ta kip stal ... odprtem oknu naše knjižnice obdan s knjigami Prežiha Voranca. Neki šovinistični časopis pa je objavil ... na našo knjigarno, češ ... v izložbi oprsje Tita. ... so pripravljali napad ... knjigarno, radovedneževi ... ista dni vse polno; ... mnogi in dopisniki najrazličnejših listov so prišli ... Policija je štiri ... štiri noči stražila knjižnico in — Prežiha.»

... da! Tudi na Koroškem ... in neumnost zvesta ... izvalca šovinizma.

«Mladi rod»

V stebnu pri Malaščah sem ... za mizo z gospodarjem ... sosedi. V hiši ... bilo še nekaj žensk in ... Postregli so mi z domačim klobasom in jabolčnikom. ... se je prisrčen razgovor, ... sem se ob njem ... lepih Zupančičevih ...

«Ali ste mi kruha in vina ... dobro besedo.
... je mi je v slast
... od kruha in vina.»

... gospodar izredno razgledan ... v svojih sodbah ... mi je pripovedoval ... o svojega in svojih ... življenja. Tudi ... družina je bila med ... ki so jih nacisti ... izselili, tako kot ... tudi mnogo Štajercev ... Gorenjcev. Po vojni se ... ko je bila Koroška ... po Angležih. In ti ... zavezniki mu niso ... da bi se zopet vselil v svoj dedov hišo in ... svoj grunt, na katerem je ... nacistični vrinjevalec ... Potrebna so bila pota, ... sitnosti, da je ... zopet na svoje. Sedaj ... bodo tudi izseljenci ... do nekake odškodnine. ... sem se tudi za ... razmere. Mala Majda, ... vnukinja, ki obiskuje ... sedaj prvi razred glavne šole (kar odgovarja nekdanjemu razredu osnovne šole), mi je pokazala otroško revijo «Mladi rod», ki jo izdajajo koroški slovenski učitelji. Revlju uporabljajo v šoli namesto čitanke. Tam, kjer je še uveden dvojezični pouk. Prelistal sem Majdine slovenske zvezke. Majda se namreč uči v šoli tudi slovenščine. Žal je takih šol sedaj še zelo malo. Včasih so bile vse šole na južnem Koroškem dvojezične. Sedaj učijo slovenščino le one otroke, katerih starši izrecno zahtevajo pouk slovenščine. Nemci pa uporabljajo ves svoj politični in ekonomski aparat za pritisk na slovenske starše, da si ne upajo zahtevati, da bi se njihov otrok učil v šoli tudi materinščine. Toda... Celo nacistično nastrojeni učitelji, ki so v tej gonji proti pouku slovenščine v prvi vrsti, poskrbijo, da dobi šola vsaj eno, dve prijavi za dvojezični pouk — zaradi doklad, ki so določene za pouk na takih šolah. Gre za doklade, ne za pouk slovenščine, ne za naravno pravo, da se otrok v osnovni šoli poučuje v materinščini. Tudi ta drobtinica pravice ostaja v večini koroških šol le okrutna farsa.

Slovenska gimnazija

In vendar imajo koroški Slovenci svojo, slovensko gimnazijo. Ko jim jo je vlada odprla, si Nemci niso predstavljali, da bi mogla slovenska gimnazija uspevati, če pa so ji izpodrezane korenine v osnovni šoli. Pričakovali so, da bo gimnazija od slabokrvnosti shirala. Morda so jo prav zato dovolili. Toda gimnazija živi, ne le živi., se razvija. Pričela je delovati v šolskem letu 1957/58 s prvimi tremi razredi (kar odgovarja naši nižji srednji šoli) vse naslednja leta je pridobivala postopoma po en razred, tako da ima v letošnjem šolskem letu najvišji VI. razred in bo postala popolna čez dve leti. Njeno krepko rast izpričujejo številke:

v šolskem letu 1957—58 vpisanih 101 dijak,

v šolskem letu 1958—59 vpisanih 136 dijakov,

v šolskem letu 1959—60 vpisanih 184 dijakov,

v šolskem letu 1960—61 vpisanih 228 dijakov.

Profesorski zbor šteje 16 članov. Nekateri profesorji pa poučujejo delno tudi na nemških srednjih šolah.

Na gimnaziji delujeta ločeno deški in dekliški zbor in tudi skupen mešani zbor. Šolsko leto zaključujejo z lepo kulturno prireditvijo. Tudi športno udejstvovanje je med dijaško mladino razvito in preteklo zimo sta tretji in šesti razred imela osemdnevni smuški tečaj na Selah, visoko v pobočju Karavank. Celovški gimnaziji so s pomočjo profesorjev začeli izdajati tudi svoje literarne vaje «Dijaški glas». Listal sem po tem literarnem obzorniku, ki je za sedaj še litografiran (pa ima kljub temu prav čedne ilustracije). Prečital sem nekaj pesmic, pa kak sestavek v prozi, a mojo pozornost je vzbudilo ime vlade avtorice: Zalika Mikl. Morda pa je le posrečen psevdonim? Prelistal sem še gimnazijska izvestja in se prepričal: ni psevdonim; slovensko gimnazijo v Celovcu obiskuje Miklova Zala. Ne vem zakaj, a ta ugotovitev me je razveselila. Morda pa je le ta mlada Miklova Zala na slovenski gimnaziji dokaz, da še ni izumrla na Koroškem ljubezen in zvestoba rodu in domu kot jo poznamo pri legendarni Miklovi Zali iz Svaten. V nižješolski Miklovi Zali, v njenih vrstnicah in vrstnikih je poroštvo, da bo rod, ki biva tod v duši čvrst in zvest tradiciji svojih dedov in pradedov. Kljub vsemu!

Spoznanje iz napake

Tudi napake te dovedejo včasih do spoznanja. Do takega spoznanja sem prišel na Koroškem. Pred mojim predavanjem v Pliberku me je predsednik društva vprašal po vseh potrebnih podatkih da me predstavi poslušalcem. «Saj vam je ime Jože, kaj ne?» «Nikakor ne, saj nisem pisatelj.»

Popoldne sva se pred predstavo v Smihelu pozdravila in si izmenjala nekaj besed s predsednikom Prosvetnega društva «Peca». Preden so zaigrali igralci iz Bilčovsa svojo romantično dramo «Za

DRAGO PAHOR

(Konec na 6. strani)

Cudna simbioza: miška med šapami muce

ZDRAVNIŠKI KOTIČEK

O raznih vzrokih ledvičnih kamnov

Zakaj in kako se tvorijo, kako jih zaznavamo in kako zdravimo

Na vprašanje, zakaj in kako nastanejo ledvični kamni, je težko odgovoriti, ker še znanost tega vprašanja ni dokončno rešila. Dobro so nam znani pogoji, v katerih se tvorijo ledvični kamni in prav tako način njihovega nastajanja .Vemo, da je seč tekočina, kamor izločajo ledvice razne snovi, ki se morajo zaradi škodljivosti izločati iz telesa. Tudi je znano, da je seč zdravega človeka tekočina, prenasičena z raznimi solmi, ki so v njej raztopljene. Ni pa povsem jasno, zakaj se naenkrat začno raztopljene soli obarjati ter tvoriti kamenčke in pesek. O tem vprašanju obstajajo različna mnenja brez enotne rešitve.

Že človek starega veka je poznal kamenčke v raznih poteh sečil in jih skušal na razne načine proučevati tako, da so mu bile okoliščine, v katerih le-ti nastajajo, dobro znane. Danes so se temu pridružila nova spoznanja, ki temeljijo na znanstveni osnovi. Tako ima na primer obolenje paratireoidnih žlezic, ki se nahajajo na vratu ob ščitnici, za posledico ledvični kamen. Kamenčki nastanejo včasih po protinu (gihtu) ali pa zaradi pomanjkanja vitaminov. Tako tolmačijo tudi nastajanje kamnov v sečnem mehurju pri otrocih, katerih hrana vsebuje premalo vitaminov. Tudi razna obolenja ledvic imajo često za posledico tvorjenje kamnov. V takih primerih so izgledi za ozdravljenje najboljši, kajti če sporedno bolezen ozdravimo, preneha tudi tvorjenje kamenčkov. Med te, tako imenovane spremljajoče bolezni, spadajo zlasti razna zoženja sečnih potov, zaradi česar seč le polagoma odteka in zato lažje pride do tvorjenja sedimentov. Tako zoženje je lahko prirojeno ali pa nastane pozneje kot posledica raznih poškodb in vnetij. Včasih je bilo najbolj pogosto zoženje sečne cevi kot komplikacija prebolele kapavice. Pri starejših moških pride do povečanja prostate zaradi česar seč počasi odteka, kar pa lahko povzroča tvorjenje kamnov. Tudi različna vnetja sluznice sečnih vodov lahko povzroča kamenje. Zanimivo je opazovanje, da lahko nastanejo ledvični kamni pri raznih poškodbah kosti, kar posebno velja za poškodbe hrbtenice. V takih primerih je verjetno v krvi raztopljenih mnogo kalcijevih soli. Te soli se pozneje oborijo v sečnih poteh ter tam tvorijo sedimente oziroma kamne.

Kdaj sumimo na ledvične kamne? Prvi znak je najbolj pogosto bolečina v ledvicah. Ta bolečina izžareva v sečni mehur ali v spolovilo. Bolečina je navadno tako huda, da bolnik pokliče zdravnika na pomoč. Zanimivo je, da najbolj pogosto izzovejo bolečine majhni kamni, ker so gibljivi, medtem ko je pri velikem kamnu bolečina manjša ali je pa sploh ne zaznavamo. Poleg bolečin se pojavi včasih v seču tudi kri. Vedeti pa moramo, da bolečine in kri v seču niso samo znak ledvičnih kamnov, ampak se pojavljajo tudi pri drugih obolenjih. Če je kamen majhen kot grah ali koruzno zrno, se bo ob ugodnih okoliščinah pri uriniranju izločil. To se navadno dogodi po močnem napadu. Večkrat pa okoliščine niso tako ugodne, četudi je kamen majhen. Zaradi raskave površine bo kamen nekje zastal in se bo morda zarastel v sečovod. To stanje bo ogrožalo ledvico in bolnika, če kamna pravočasno ne odstranimo. Tako zamašena ledvica bo polagoma prenehala izločevati seč, njeno tkivo bo propadalo in ledvica se bo polagoma spremenila v vodno vrečo, ki se prav lahko zagnoji. Odstranitev take zagnojene ledvice je težak poseg.

Mnogi bolniki, ki so že kdaj preboleli napad ledvičnih kamnov pogosto v strahu sprašujejo, če je operacija edini način zdravljenja. Kot smo že omenili, obstaja pri nekaterih manjših kamečkih možnost, da se pri uriniranju izločijo. Če pa kamen zastane in če začne poškodovati ledvice je potrebna operacija, ki v večini primerov ne predstavlja posebno težak poseg. Seveda je pa mnogo bolnikov, ki nočejo poslušati zdravnikovega nasveta ter z operacijo odlašajo tako dolgo, da je ledvica popolnoma okvarjena in jo je treba žrtvovati.

Včasih se dogodi, da se kamen v ureterini ledvici ponovno pojavi. To dejstvo nekateri uporabljajo za dokaz, da je operacija brezuspešna. To pa ni točno, moderna urologija je mnenja, da je treba ledvico, pa četudi je že poškodovana, čim dalje ohraniti. Odstranitev cele ledvice je zadnje sredstvo, ki se ga urolog poslužuje tedaj, ko je vsa ledvica uničena. Današnja operativna tehnika omogočuje odstranjevanje samo poedinih poškodovanih delov ledvic.

Zdaj pa še nekaj besed tistim bolnikom, ki dobivajo napade zaradi tako imenovanega ledvičnega peska in tistim, ki so že kdaj izločili kak kamenček. Ti često ne vedo, kaj naj počnejo in se zaradi tega zatekajo k raznim «čudodelnim zdravnikom» in čudežnim travicam ali pa se držijo pretirane diete. V takih primerih moramo skrbeti za čim obilnejše in pogosto uriniranje, kar dosežemo s pitjem čim več tekočine (mineralne vode, sadni sokovi, navadna voda). To moramo storiti zlasti tedaj, ko smo zaradi znojenja izgubili mnogo tekočine. Razume se, da alkoholne pijače niso primerne, ampak prepovedane. Isto velja za razne začimbe v hrani ter za prekajeno meso. Priporočljiva je mešana hrana ter sadje.

Dr. S. B.

Muhavosti še ne dovolj poznane televizije

Kako je možno iz «mrtvega kota» v Luksemburgu sprejemati Moskvo

Prvi je začel bolni belgijski amater - Jacquesovo odkritje v mrtvem kotu - Program iz vse Evrope - Kako si to razlagajo strokovnjaki?

Od dne, ko so se v javnih lokalih in v domovih pojavili prvi televizijski sprejemniki, je razmeroma malo časa, le nekaj let. In danes so malone že vse strehe prepežene s televizijskimi antenami, kar pomeni, da si je TV zelo naglo utrla pot, vsekakor hitreje kot si je pred desetletji utiral pot v domovne radijski sprejemnik. Kljub tej svoji naglici in množičnosti pa je TV še polna številnih neznank, na katera pogosto nestrokovnjak, včasih pa tudi strokovnjak ne ve odgovoriti. Mnoge ljudi pa te neznanke celo mikajo, da prečepijo pri sprejemniku veliko ur tudi tedaj, ko vedo, da televizijski oddajniki, katerih programom po navadi sledijo, mirujejo. In v tem primeru so možna razna presenečenja. Nekaj primerov:

Že pred malone desetimi leti je neki G. Boncourt, mlad pariški amater, ob sodelovanju nekega Rimljana z uspehov lovil tuje postaje, torej take, ki bi po vseh zakonih tehnike ne mogli priti v poštev. Brez vsakih novotarij pri sprejemniku jima je uspelo ujeti tudi program moskovske televizije, pa čeprav v začetku nista vedela za kateri program gre.

Veliko več je uspelo nekemu belgijskemu mladeniču. Jacques Cheremann je bil dolgo let bolan. V dolgih dneh bolezni je imel dovolj časa, da se je začel «igrati» s svojim sprejemnikom, ali bolje s sposobnostmi tega. In v kratkem je Jacques postal pravi umetnik v tem. S svojim prav navadnim, torej serijskim sprejemnikom je z uspehom lovil programe belgijske, luksemburške, španske, francoske in italijanske televizije. Sprejemi seveda niso bili popolni, vendar pa takšni, da so zadovoljevali in ga spodbudili, da se je lotil nadaljnjih poizkusov. In do lanskega leta je njegov še vedno navaden serijski sprejemnik posegel še po češkoslovaškem, portugalskem, sovjetskem, angleškem, švedskem, romunskem, danskem in nemškem programu. Ujel je torej malone že vso Evropo.

Ko se je o njegovih uspehih razvedelo, so ga začeli obiskovati tudi tudi razni televizijski tehniki in višji strokovnjaki, ki jim to ni šlo v glavo. Na koncu so se prepričali, da je vse res in da je njegov sprejemnik le nekoliko bolj občutljiv kot so ostali sprejemniki.

Kmalu nato sta se javila še dva taka «srečnika». Bila sta to Charl Artois iz Luksemburga in V. Solodenko iz Sokola, majhnega naselja na otoku Sehalinu v Sovjetski zvezi.

Preden spregovorimo kaj več o Luksemburžanu, se za trenutek vrnimo spet k Belgijcu. Elektroniko in TV tehniko je Jacques kaj slabo poznal, vendar je vedel, da je TV antena za sprejemanje izrednega pomena, v njegovem primeru celo odločilna. Sprejemanje programov iz zelo oddaljenih postaj je možno le s primernimi antenami, če te niso povezane s prenosnimi mostovi. In tako je na streho svojega doma postavil zelo visoko in tako urejeno anteno, ali točneje skupek anten na istem drogu, da je s primernim premikanjem ali usmerjanjem antene mogel ob primernem času, ob času oddaj, sprejeti program tiste postaje, kot je sam hotel. Pri tem je prišel tudi do spoznanja, da je sprejem najboljši v sončnih in vročih poletnih dneh.

Kaj pa Luksemburžan Jacques Cheremann. Ta se je svojega hobbyja lotil šele tedaj, ko je bral o uspehih mladega Belgijca. Ima pa smolo, da se njegov dom v Echternachu nahaja v nekaki zelo nizki dolinici, ki jo obkroža od 120 do 180 m visoko skalnato gričevje. Kdor ima dom v tako imenovanem mrtvem kotu, ve koliko je imel preglavic, da bi svojemu sprejemniku postavil učinkovito anteno, ki včasih niti ne zaleže. In vendar je nekega dne mladi Luksemburžan, katerega dom je prav tako v nekakšnem mrtvem kotu, s presenečenjem opazil na ekranu program, ki ni mogel biti drugo kot program sovjetske televizije, saj je na ekranu razločil Rdeči trg v Moskvi. Nadaljnje opazovanje programa ga je prepričalo, da se mu je naporni «lov» na tuje postaje posrečil. Ko pa je anteno obrnil v smeri Moskve, da bi bil sprejem boljši, je z ekrana slika izginila. Kaj torej je? So njegovi upi propadli? Ne. Rekli smo, da je naselje Echternach v dolinici in da jo obkroža skalnato gričevje, in ena izmed sten je mlademu luksemburškemu amaterju služila kot ogledalo, od katerega so se valovi odbijali k njegovi anteni in mu omogočali, da je gledal program moskovske televizije. Ko si je to razložil, je s primernim premikanjem antene mogel slediti češkoslovaškemu, poljskemu, italijanskemu, portugalskemu in španskemu programu. V hladnih dneh je bila slika mnogo bolj motna in nakrivljena, kar spet ustreza ugotovitvi že prej omenjenega belgijskega amaterja.

Mladi Luksemburžan pa se s tem ni zadovoljil in ko je nekoč brskal po svojem sprejemniku, je z nespretnim gibom vtaknil konico železnega izvijača v luknjo antenskega vtikala in tedaj se je na ekranu videla zelo čista slika španskega programa. V nadaljnjih poizkusih je svojo tehniko tako izpopolnil, da je mogel slediti odličnim sprejemom iz najbolj oddaljenih dežel, le da so bili ti sprejemi najboljši v juniju in juliju v urah okoli poldne ali pa okoli 6. ure popoldne. Povrh tega je prišel do prepričanja, da krajevne motnje sprejema z daljnih postaj ne motijo

Da bi njegovo sprejemanje bilo čim boljše, si je izdelal anteno, ki je sicer stala na strehi, ki pa jo je mogel preusmerjati kar iz sobe.

Sovjetski amater Solodenko pa se je svojih poizkusov lotil na izkušnjah belgijskega in luksemburškega kolega in v kratkem z lahkoto sprejemal japonski program. To mu je omogočila 13 m visoka antena.

Kaj pa menijo glede tega strokovnjaki?

V nasprotju s starimi «zakoni», velja danes trditev, da domet televizijskih valov, ni vezan le na meje človeškega vida. Televizijski valovi potujejo zelo daleč in razne ovire jih prisilijo, da se od njih odbijajo in v pravem kotu vračajo na Zemljo. Zato more že navadna antena včasih sprejeti program televizijskega oddajnika, ki je 500 ali celo 4.000 km daleč. Če televizijski valovi trčijo ob nižjo atmosfero, torej ob troposfero, gre domet postaje od 400 do 500 km daleč, če pa televizijski valovi zadenejo na ovire šele v jonosferi, torej 180 km od Zemlje, je možen sprejem tudi na razdalji od 1000 do 4000 km. Vpliv valov pa varira v odnosu na zračni pritisk, temperaturo, vlago in kemično sestavo zraka, celo v odnosu na veter, toda le pri zračnih tokovih z brzino nad 650 km na uro.

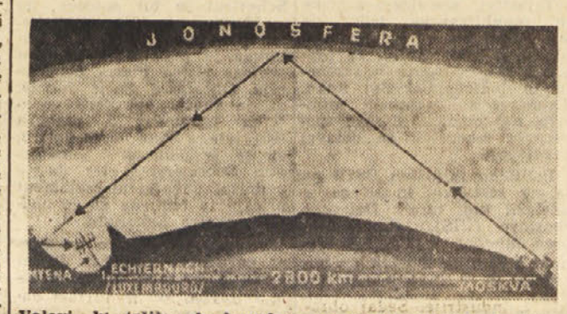

Valovi, ki trčijo ob jonosfero, se od nje odbijejo in vrnejo na Zemljo. V tem primeru je možno, da TV sprejemnik ujame tudi program od 1000 do 4000 km oddaljene TV postaje. Gornji črtež nam prikazuje primer luksemburškega amaterja

ALI VEŠ, DA...

... je že postavljena raketa za človeka?

Na izstrelišče so jo postavili predvčeraj v Cap Canaveralu v ZDA. Gre za raketo vrste Redstone, ki bo ponesla prvega Amerikanca v vesolje. Inženiriji bodo sedaj nekaj dni pregledovali razne napeljave in aparate, en teden pred predvideno izstrelitvijo pa bodo na njeno konico montirali vesoljsko kabino Mercury. Točen datum za izstrelitev še ni določen, ve pa se, da bodo 20. t. m. v Walop Islandu še enkrat poizkusili rešitveni aparat za pilota in kabino, če bi istrelitev ne uspela. Če bo ta preizkus uspel, bo potrebnih samo še nekaj dni za dokončno kontrolo in dokončna izbira človeka med petimi ali šestimi kandidati. Računajo, da bi lahko od izstrelitve človeka v vesolje prišlo zadnje dni tega meseca.

... dela v SZ nad 1 milijon inženirjev?

To je namreč razvidno iz statističnega priročnika «SZ v številkah 1960», ki je te dni izšel v Moskvi, v katerem je zapisano, da je lani delalo v SZ na raznih področjih 1 milijon 80 tisoč inženirjev napram 520.000, kolikor jih je delalo v ZDA. Tudi glede števila študentov je SZ daleč pred vsemi kapitalističnimi državami. Lani je bilo v SZ na 10.000 prebivalcev 111 študentov, v ZDA pa 102. V. Britanija, Francija, Italija in Zahodna Nemčija, katerih skupno število prebivalstva je le malo manjše od prebivalstva SZ, pa imajo skupno kar 75 odst. študentov manj kot SZ in sicer komaj 600.000 napram 2.396.000. V SZ je danes 739 visokih šol oz. sedemkrat več kot pred revolucijo.

... Tony Armstrong noče voliti?

V Angliji se sedaj ukvarjajo z vprašanjem če bo mož princezinje Margarete plačal kazen 20 šterlingov ali ne, ker ni izpolnil obrazca za volitve, ki jih je Svet londonske grofije poslal vsem državljanom z volilno pravico. Ko so namreč pristojni funkcionarji pobrali izpolnjene obrazce v občini Kensington, so presenečeno ugotovili, da so med prebivalci Kensington Palace navedeni vsi od princezinje Margaret, vojvodinje Kentske in njenih sinov pa do uradnikov tajništva in služabnikov, razen bivšega fotografa Tonyja Armstronga. Po mnenju enih so tisti, ki so izpolnjevali obrazec, Tonyja izpustili zaradi nasprotovanj proti njemu, po mnenju drugih pa se je izpustil sam iz neznanih razlogov.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Černigoj v Moncenisiu

Letos je naš nadvse delovni mojster otvoril svojo pomladno sezono kar z dvema osebnima razstavama, v Ljubljani in v Trstu. Slike, ki jih razstavlja pri nas v baru Moncenisio, so razen dveh temper skoraj vse novejše, četudi ne prav najnovejše, ker kot smo zaupno zvedeli, vedno nemirni in po novem stremeči Černigoj že prehaja iz krpičastih zasnov svojih del v čisto drugo, gotovo bolj sodobno pojmovanje nepredmetne oblikovitosti. Zato Černigoj ne bi bil to kar je, če ne bi tudi na tej razstavi poskrbel za malo presenečenje. S tem mislimo obe grafiki «emotivnost» in ono poleg te, ki sta izvedeni s tiskom linorezov pod močnim pritiskom, tako da slika izpade otipljivo izbočena kot nekak relief s poslikanim ozadjem. Ker pri tem očrnili tudi nekatere vrezane dele plošče, združuje s tem obenem tudi prednosti ujedanke a z razliko od te, da plastičnost potez ne tvorijo toliko barve kot pa zbočine papirja. S spretnimi prehodi jakosti očrnilenja ostalih širših površin pa doseza v tisku vzporedno z otipljivimi reliefnimi še optične vzbokline, kar daje celoti neobičajen tridimenzionalni videz.

Ostale grafike so ujedanke, suhe igle in graviranke iz katerih se zrcali domišljije polna iznajdljivost ustvarjanja nestvarnih oblik, ki jih označuje s temu primernimi neobičajnimi besedami oznakami. V oljih prevladuje suvereno že znana krpičasta obdelava slikarske abstraktno usmerjene predmetnosti, kljub realnim naslovom. So to interieri slikarjeve delavnice, ki si jih pa sicer lahko poljudno tolmačimo vskladno z našo več ali manj živo predstavo obdajajočega nas sveta. Bolj stvaren je v upodobitvi starega pristana s svetilnikom in pa drugim pogledom na morsko stran iz šolske stavbe, kjer poučuje. V obeh teh slikah pa je opazna že nekaka rahla razdvojenost slikarskega postopka, ki izvira najbrž iz interference najnovejšega Černigojevega odklona v manj oglato geometrično oblikovanje njegovih bodočih podob. Na razstavi je tudi risba, ki kaže, da je mojster ujel enako uspelo odmeve tako imenovanega «geološkega» slikarstva.

MILKO BAMBIC

PREJELI SMO

CICIBAN, list za naše najmlajše. Izdaja Mladinska knjiga v Ljubljani. L. 1960-61. St. 7.

NASA SODOBNOST, Izdaja Državna založba Slovenije. Leto IX Stevilka 4. 1961, Ljubljana.

HOROSKOP

OVEN (od 20.3. do 20.4.) Zanimive ponudbe bodo zahtevale dobro proučitev. Trenutna hladnost osebe, ki jo ljubite, naj vas ne zaskrbija. Zdravje mirno.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Previdnost v trgovskih poslih! Dan ni primeren za razna tveganja. Srečne ure v družini in z drago osebo. Zdravje odlično.

DVOJCKA (od 21.5. do 22.6.) Izogibati se bo treba zelo vsiljive osebe. Nek dogodek bo izval upravičeno jezo, toda treba se bo zadržati.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Pomoč, na katero ste računali, se bo izkazala za nezadostno. Zalostni spomini utegnejo negativno vplivati na sentimentalne odločitve.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Brez strahu bo mogoče sprejeti nove naloge — sreča vam bo naklonjena. Z vašim prestižem se bodo skušali okoristiti drugi.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Treba bo popravljati napake, storjene v nedavni preteklosti. Notranje dozorevanje bo vplivalo na neko odločitev.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Dogodki bodo ostranili dvom o učinkovitosti določene metode. Nepričakovano pismo. Prijetno potovanje.

SKORPIJON (od 24.10. do 22. 11.) Pomanjkanje časa vam ne bo dopuščalo izvedbo nekega načrta. Novo zanimivo prijateljstvo. Zdravje uravnovešeno.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Spoprijeti se bo treba z močnejšim nasprotnikom, vendar bo izid srečanja ugoden za vas. Nikar ne izgubljajte kritičnega duha.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Novi elementi bodo omogočili lažjo dosego cilja. Ostanite izven intrig in besedičenj. Utrudljiv večer. Pismo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Verjetno boste imeli sitnosti zaradi neke dediščine. Pri sklepanju ljubezni se ne ozirajte samo na zunanjost.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Vaš dober nos vam bo omogočil rešitev problema, kar drugim ni uspelo. Prijetne ure v družbi starih prijateljev.

RADIO TELEVIZIJA

Sobota, 8. aprila 1961

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Glasbenj utrinki; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Plošče prvič v oddaji; 14.45: Mali ansambli; 15.30: «Otok in struga», drama v štirih dejanjih, Ivan Tavčar; 17.20: Pesem in ples; 18.00: Radijska univerza; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Kozina, Povia, Premrl; 19.00: Pomenek s poslušalkami; 19.20: Izbor domačih in tujih popevk; 20.00: Sport; 20.40: Zbor Korotan; 21.00: Za smeh in dobro voljo; 22.00: V ritmu in melodiji.

Trst

12.25: «Tretja stran»; 14.20: Italijanska povojna glasba; 15.15: Literarna oddaja; 15.35: Italija 1961; 20.00: Po večernih vesteh Kulturni dogodki v deželi.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro; 12.00: Glasba po željah; 13.40: Popevke in ritmi; 14.30: Primorski tednik; 14.45: Orkester Roberta Farnona; 15.30: Domače popevke; 15.55: Lahka glasba; 16.00: Dunajske melodije; 16.30: Dogodki in njih odmevi; 16.45: Pianistka Carmen Cavallaro; 17.00: «Izbrali ste»; 17.40: Jazzovski koktail; 18.00: Prenos RL; 19.00: Poje Louis Prima; 19.30: Prenos RL; 22.15: Plesna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 9.00: Operna glasba; 9.30: Dopoldanski koncert; 11.00: Radijska šola; 12.00: Neapeljske moderne pesmi; 13.30: Mali klub; 15.15: P. Calvi pri klavirju; 15.55: Vreme na ital. morjih; 16.00: Oddaja za bolnike; 16.45: Komorna glasba; 17.20: Ital. folklorna glasba; 17.40: Jutrišnje športne prireditve; 17.55: Knjiga tedna; 18.25: Izžrebanje loterije; 18.30: Tedenski literarni pregled; 20.00: Vesele pesmi; 21.00: Magična flavta; 21.20: Radijska igra E. Carsane: «Una voce nella vita»; 22.30: Prireditve v svetu; 22.45: Radijska pošta.

II. program

9.00: Jutranje vesti; 10.00: Rešeto; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 13.50: Discobolo; 14.00: Naši pevci; 15.00: Baletne skladbe; 16.00: Program ob štirih; 17.00: Skladbe in njih izvajalci; 17.30: Eno uro s pesmijo; 18.50: Plešite z nami; 20.30: Verdijeva opera «Aida».

III. program

17.00: Mozartove in Dvorakove skladbe; 18.00: Italijanski preporod; 18.30: Na programu Charpentier, Leclair, in Lulli; 19.20: Cestni problem; 19.35: Bachove skladbe; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Simfonični koncert; 23.05: Gledališki pregled; 23.35: Dve pismi Annibale Cara

Slovenija

8.05: Glasba ob delu; 8.25: Priredbe narodnih motivov; 8.55: Radijska šola; 9.25: Vedri zvoki; 10.15: Emil Adamič: Koroška suita; 10.40: Angleščina za mladino; 10.55: Dve ameriški popevki; 11.00: Po svetu jazza — Jazz-poll; 11.30: Pionirski tednik; 11.50: Otroci izbirajo pesmico; 12.00: Instrumentalni ansambel; 12.15: Kmetijski nasveti: Ravnotežje poljščin v modernem kolobarju; 12.25: Opoldanski spored; 13.30: Mali ansambli; 13.50: Od arije do arije; 14.20: Sport in športniki; 15.40: S knjižnega trga; 16.00: Popevke in vedri ritmi; 16.40: Komorni moški zbor iz Celja; 17.15: Kongres telesne kulture; 17.35: Lola Novaković in Krsta Petrović; 18.00: Jezikovni pogovori; 18.15: P. I. Čajkovski: Italijanski capriccio; 18.30: V planinski koči; 18.45: Okno v svet; 20.00: Vsakemu nekaj; 20.20: Henry Cecil: Obe plati postave; 21.00: Za prijeten konec tednaj; 22.15: Oddaja za naše izseljence; 23.05: Do polnoči v plesnem ritmu.

Ital. televizija

13.00: TV šola; 17.00: Program za najmlajše; 18.00: TV dnevnik, 18.55: Človek in knjiga; 19.20: Oddaja za analfabete; 19.50: Teden v svetu; 20.05: Ribolov na oceanih; 20.30: TV dnevnik; 21.15: Zimski vrt; 22.30: Druga vojna za neodvisnost Italije; 23.10: TV dnevnik.

Jug. televizija

Zagreb 18.00: Siva železnica — TV igra za otroke. Po romanu du Garda «Družina Tibauld», Ljubljana 18.45: Serijski film. Beograd 20.00: TV dnevnik; 20.15: Dokumentarni film; 20.30: «Serafimov Klub» — humoristična zabavna oddaja; 21.30: Serijski film.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 19.5, najnižja 12.7, ob 19. uri 17, zračni tlak 1018.4, vlage 70 odst., nebo 1/10 oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14.6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 8. aprila Albert
Sonce vzide ob 5.33 in zatone ob 18.42. Dolžina dneva 13.08. Luna vzide ob 1.16 in zatone ob 11.6
Jutri, NEDELJA, 9. aprila Tomaž

Nadaljevanje stavke v ladjedelnici Sv. Justa

Demonstracija stavkajočih delavcev da bi opozorili javnost na svoje razmere

Sestanek z ravnateljem tržaške podružnice INPS - Danes razgovori na uradu za delo

Stavkajoči delavci ladjedelnice Sv. Justa pred vhodom sedeža podružnice INPS čakajo na vrnitev delegacije, ki jo je sprejel ravnatelj zavoda

Delavci iz ladjedelnice Sv. Justa so stavkali tudi včeraj, in sicer tri ure. Do sedaj pa ni še nobenega znaka, da se bo stavka končala. Kakor smo že poročali, traja stavka v omenjeni ladjedelnici že štiri dni, delavci pa ne stavkajo zaradi povišanja mezd, pač pa za ureditev njihovega položaja glede socialnega zavarovanja. Vodstvo podjetja ni namreč plačalo že štiri leta socialnega zavarovanja in ni izročilo ustanovi INPS niti vsot, ki jih je utrgalo delavcem od plač. Spričo tega so delavci zaskrbljeni in so bili prisiljeni stavkati, da bi zadevo spravili z mrtve točke in da bi podjetje redno plačevalo prispevke zavarovalni ustanovi.

Delegacija delavcev se je včeraj razgovarjala z ravnateljem zavarovalne ustanove INPS in ga je vprašala, če se je lastnik ladjedelnice že dogovoril zaradi te zadeve. Odgovoril jim je, da je vprašal za informacije v Rim in da čaka še na odgovor. Stavkajoči delavci so nato demonstrirali po tržaških ulicah, da bi opozorili javnost na svoje razmere in jo seznanili s svojo borbo.

Danes dopoldne bo na uradu za delo sestanek, ki se ga bodo udeležili predstavniki zveze industrijcev in sindikalni zastopniki, da tudi na tem mestu razpravljajo o tej zadevi in poiščejo pot za uspešno rešitev spora.

Vsekakor je ta stvar zelo čudna in si ne moremo predstavljati, da tako podjetje, kot je ladjedelnica Sv. Justa, ne plačuje več let zavarovalnih prispevkov. Res je, da je bilo nekaj časa v slabih vodah zaradi pomanjkanja naročil in drugih težav, toda vprašanje socialnega zavarovanja je življenjske važnosti za delavce in ga je treba urediti. Upati je, da bo zdaj zadeva rešena, tem bolj, ker si je podjetje nekoliko opomoglo.

—«»—

Za pravično rešitev spora v arzenalu

Tajništvi socialdemokratske in republikanske federacije sta včeraj posredovali pri ministru za delo Sullu, za pravično rešitev spora v arzenalu in ladjedelnici Sv. Roka. Tajništvi sta zaprosili ministra, naj omogoči dosego sporazuma tako, kot ga delavci predlagajo.

Politično tajništvo PSDI pa je na sestanku, ki se ga je udeležil tudi tajnik Delavske zbornice (CISL) Pinguentini pred odhodom v Rim, razpravljalo o zadnjih dogodkih v arzenalu in v ladjedelnici Sv. Roka. Tržaško socialdemokratsko tajništvo je preko svojega osrednjega tajništva v Rimu posredovalo pri ministru za delo, v zvezi z začetkom razgovorov.

Obenem je tajništvo poudarilo solidarnost prebivalstva z delavci arzenala in Sv. Roka.

V nedeljo na Općinah

JUTRI, 9. T. M. OB 16. URI BO NA OPČINAH POČASTITEV SPOMINA 71 TALCEV

Govorila bosta

tov. DUSAN HRESCAK in prof. PAOLO SEMA

KRAJEVNI KOORDINACIJSKI ODBOR Zveze partizanov in Zveze bivših političnih preganjancev, ki prireja počastitev, je objavil lepak, v katerem poziva slovenske in italijanske antifašiste, naj se počastitve udeležijo in zaključuje:

Vaša udeležba naj bo odgovor na fašistične provokacije proti osvobodilnemu gibanju in na rasistične izpade proti Slovencem.

Iz sodnih dvoran

Sodišče je takoj ugotovilo da je bila oporoka ponarejena

Po pokojnikovi smrti sta prišli na dan dve oporoki, od katerih ena je bila ponarejena

Pred kazenskim sodiščem, ki mu predseduje dr. Edel, sta se morala zagovarjati včeraj 49-letni Eugenio Scheriani iz Lonjerske ceste 32-I, agent Civilne policije, ter 80-letni Luka Jurin iz Pončane 4. Scheriani je bil obtožen, da je 12. januarja 1951. leta naredil ponarejen testament, katerega je podpisal z imenom svojega strica Pietra Scherianija. Obtožnica ga je dolžila, da je skušal uporabiti ponarejen testament 5. oktobra 1955. leta. Jurina pa so dolžili, da se je domenil z omenjenim Scherianijem ter da je podpisal ponarejeni tsetament pričajoč s tem, da ga je podpisal Pietro Scheriani.

V resnici je Pietro Scheriani narekoval svoj čas Jurini besedilo oporoke, ki pa ni bila veljavna, ker je ni sam napisal in ker ni bila napravljena pred notarjem. Obtožnica je trdila, da je Luka Jurin dobro poznal te okoliščine, a da je kljub temu, podpisal oporoko, za katero je znal, da je ponarejena.

Sodišče je spoznalo oba obtoženca za kriva inkriminiranih dejanj ter je obsodilo Scherianija pogojno in brez vpisa v kazenski list na osem mesecev zapora. Jurina pa je obsodilo na isto kazen, ki pa mu je bila pomiloščena.

Zadeva, ki je pripeljala oba obtoženca pred kazensko sodišče, se je začela razpletati že pred več kot desetimi leti. Šlo je pravzaprav za neko gostilno v Ul. Della Guardia 18, katere lastnik je bil neki Pietro Scheriani. Pietro Scheriani je bil napravil neko oporoko že 1937. leta. Deset let kasneje je napravil še eno, s katero je prepustil lastništvo gostilne svojemu vnuku Lodovicu Scherianiju iz Milj. Pietro Scheriani je umrl 14. januarja 1951. leta. Kmalu po njegovi smrti je prišla na dan oporoka, ki jo je napravil 1947. leta in po kateri bi moral postati lastnik gostilne Lodovico Scheriani. Proti temu je nastopil Eugenio Scheriani, ki je zahteval, da postane gostilna last njegovega sina Pietra Scherianija. Trdil je namreč, da je njegov stric Pietro Scheriani odločil po 1947. letu, da prepusti lastništvo gostilne svojemu vnuku Pietru ter da je v tej zvezi napravil tudi oporoko, ki pa zaradi nekaterih formalnosti ni bila veljavna.

Do obravnave pred civilnim sodiščem je prišlo 5. oktobra 1956. leta. Tožbo je sprožil Pietro Scheriani, Eugenijev sin, in sicer proti Lodovicu Scherianiju. V tej zvezi je treba pripomniti, da je Eugenio Scheriani prejel, vsaj tako je trdil, 15. julija 1955. leta po pošti neko tretjo oporoko, z dne 12. januarja 1951, iz katere je bilo razvidno, da je stari Pietro Scheriani zapustil gostilno njegovemu sinu Pietru Scherianiju.

Na razpravi 5. oktobra 1956. leta je civilno sodišče zavrnilo pritožbo Pietra Scherianija ter ugotovilo, da je oporoka z dne 12. januarja 1951 ponarejena. S svojim sklepom je civilno sodišče preklicalo tudi začasno zaplembo gostilne v Ul. Della Guardia. Poleg tega pa je tudi sklenilo, da izroč: vse sodne akte javnemu tožilstvu v svrho nadaljnje preiskave glede morebitne kazenske odgovornosti v pogledu ponarejene oporoke.

Tako sta se po več letih znašla včeraj na zatožni klopi pred kazenskim sodiščem Eugenio Scheriani in Luka Jurin. Scheriani je s svoje strani zatrdil, da se čuti nedolžnega ter da je inkriminirano oporoko prejel po pošti od nekega neznanca Tudi Jurin je trdil, da je nedolžen. Priznal pa je, da je podpis na oporoki z leta 1951 njegov.

Sodišče pa ni verjelo njunima zagovoroma ter je oba obsodilo.

—«»—

Javna razprava o cenzuri

Visokošolska organizacija UGI priredi drevi ob 18. uri v mali dvorani gledališča Verdi, v sodelovanju s Kulturno-umetniškim krožkom, javno debato o temi: «Govorimo o cenzuri». Uvodna poročila bodo imeli Orio Caldiron, član UGI iz Padove, Mario Cannella, član Kulturno-umetniškega krožka, Elvio Guagnini in dr. Sergio Bartole. Predsedoval bo prof. dr. Arduino Agnelli, docent filozofije prava. Sledila bo razprava, katere se bodo lahko udeležili vsi prisotni.

Pevski zbor «J. Gallus» bo imel 15. aprila 1961 prvi koncert v Avditoriju.

Prihodnji petek pred kazenskim sodiščem

19 oseb obtoženih tihotapstva sladkorja in kave iz proste luke

Prihodnji petek, 14. t. m. se bo začela pred tržaškim kazenskim sodiščem nova velika razprava proti 19 osebam, ki so obtožene, da so tihotapile sladkor in kavo iz nove proste cone v notranjost države. Nekatere obtožence dolžijo tudi, da so v to svrho ponaredili razne listine.

Na zatožni klopi bodo sedele naslednje osebe: 52-letni Angelo Scarpa iz Vrdele 1576, 56-letni Rodolfo Isler iz Ul. Galatti 20, 57-letna Zora Ivančič iz Ul. Lamarmora 9, 24-letni Armando Giugovaz iz Zgornje Carbole 443, 25-letni Dario Dubricich iz Ul. Marchesetti 45-4, 31-letni Umberto Ghez iz Lonjerske ceste 203, 50-letni Giovanni in 71-letni Romano Rose iz Ul. delle Cave 9, 39-letni Francesco Longo iz Ul. Valdirivo 15, 45-letni Giorgio De Paulis iz Ul. Caccia 8, 58-letni Spartaco Lucchesi iz Ul. delle Linfe 48, 33-letni Dino Sorletti iz Ul. Baiamonti 55, 31-letni Umberto Del Fabbro iz Ul. Biasoletto 109, 38-letni Rolando Flego iz Drevoreda 20. septembra 85, 39-letni Rinaldo Umek iz Školjeta 260, 57-letni Federico Birsa iz Ul. Alfieri 8, 31-letni Vittorio Fontanot iz Ul. S. Spiridione 10, 66-letni Emanuele Trakakis iz Ul. Cicerone 11 in 56-letni Costantino Pisani iz Ul. Bonaparte.

Nekatere izmed teh oseb so obtožene, da so 1956. leta vtihotapile iz nove proste luke 3.000 kg sladkorja. Nekatere druge pa dolžijo, da so ta sladkor odkupile. Finančne oblasti dolžijo nadalje nekatere obtožence tihotapljenja 503 kg sladkorja, 10.000 kave ter ponarejevanja listin. Med razpravo bo sodišče zaslišalo okoli 30 prič.

—«»—

Umrl je pisatelj Giani Stuparich

Včeraj malo pred 14. uro je umrl v neki rimski kliniki tržaški pisatelj Giani Stuparich, ki so ga pred desetimi dnevi operirali. Pisatelj je dopolnil starost 70 let ravno pred dnevi, saj se je rodil 4. aprila 1891, študiral gimnazijo v Trstu, univerzo pa v Pragi in Firencah. Januarja 1915 je zbežal v Italijo ter se skupno s svojim bratom Carlom in pisateljem Scipiom Slataperjem prostovoljno priglasil v vojsko. Boril se je na Krasu, na Oslavju in na gori Cengio ter bil odlikovan z zlato kolajno. Od leta 1919 do 1942 je poučeval na liceju «Dante», od takrat pa je bil dodeljen zarodu za spomeniško varstvo. Leta 1944 so ga nacisti aretirali, toda kmalu izpustili.

Spisal je več leposlovnih knjig in esejev, med njimi roman «Ritorneranno», «Colloqui con mio fratello», «I racconti», «Simone», «L'isola», «Nuovi racconti», «Uno studio su Scipio Slataper» itd. Ravno te dni pa je izšla knjiga, v kateri je zbral vrsto svojih starih del. Skupno s Slataperjem pa je spadal tudi v krog znane florentinske revije «Voce», ki jo je vodil Prezzolini in ki je tako globoko vplivala na italijansko kulturno in politično življenje, žal delno tudi negativno. Pogreb pisatelja bo danes ob 18. uri v Rimu.

—«»—

Poskus samomora?

Sinoči so z rešilnim avtom pripeljali v bolnišnico 65-letno Ines Veronese iz Ul. Fornace 1, ki so jo sprejeli s pridržano prognozo na 3. medicinski oddelek. Ženska je iz neznanih vzrokov užila večjo količino uspavalnih tablet in so jo našli nezavestno na postelji.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559
PODRUŽNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82
UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338
NAROČNINA
Mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375
OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.
Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT, Trst

Delavci ladjedelnice Sv. Justa korakajo v povorki po Trgu Unità proti središču Gesta

Seja tržaškega pokrajinskega sveta

Obsodba fašističnih izzivanj ob proslavi zedinjenja Italije

Odgovor na vprašanje svetovalca NSZ inž. Pečenka v zvezi z zakonom o slovenskem šolstvu - Zahteva po dvojezičnih vprašalnih polah za popis kmetijstva

Na včerajšnji seji se je zelo zavlekla in tudi razvlekla razprava o raznih manj pomembnih vprašanjih, zlasti pa o razpisu natečaja za imenovanje ravnatelja šole za defektno deco v Skorklji («Villa Giulia»), tako da nista prišla na vrsto niti proračun niti resolucija o deželni avtonomiji, ki sta glavni točki na dnevnem redu.

V začetku seje je predsednik dr. Delise najprej počastil spomin znanega tržaškega pisatelja Gianija Stuparicha, ki je umrl. Nato je povedal, kako je interveniral v Rimu v prid delavcev Tržaškega arzenala, končno pa še odgovoril na vprašanje svetovalca Malyja v zvezi z izzivanjem fašistov ob proslavi stoletnice zedinjenja Italije. Dr. Delise je dejal, da je bil zelo užaloščen, ko je ob povratku v Trst s proslav zedinjenja v Rimu zvedel za «manifestacije politične nestrpnosti». Dejal je, da tisti mladeniči, ki so žvižgali, niso razumeli globokega nauka preporoda kakor tudi niso doživeli težke preizkušnje nacistične okupacije Trsta. Ti mladeniči naj vedo, da je Gauleiter nadomestil v Trstu italijansko zastavo s kljukastim križem, ter naj se spomnijo le na «Adriatisches Kuestenland» žalostnega spomina. Mladi rodovi morajo zvedeti za to zgodovino in zato bo dr. Delise te dni v svojem razgovoru, ki ga bo imel s šolskim skrbnikom, priporočil, naj poskrbi v tem smislu. V imenu pokrajinskega odbora je dr. Delise nato obsodil izzivanja ob omenjeni proslavi.

Z izgovorom, da se mora pokrajinski svet ukvarjati predvsem z upravnimi vprašanji je dr. Delise odklonil razpravo o resoluciji, ki so jo predložili svetovalci KPI v zvezi z gospodarskim položajem zlasti pa z nevarnostjo, ki preti ladjedelnicam. Svetovalci so tudi predlagali, naj se ustanovi posebna komisija, ki bi sestavila ustrezen zakonski načrt v prid tržaškemu gospodarstvu ter ga predložila parlamentu. Dr. Delise je dejal, da bi s tem vskočil v kompetence parlamentarcev, kar ne bi bilo prav. Svetovalci KPI so ga opomnili, da se občinski svet večkrat ukvarja s podobnimi vprašanji in dejali, da ne razumejo tega dvojnega merila za izvoljeni tržaški upravni telesi. Ravno te dni namreč razpravlja občinski svet o pomorskih konvencijah države s plovnimi družbami PIN. Dr. Delise se je nato nekako skušal izviti iz precepa in rekel, da sicer ni proti razpravljanju, pač pa proti ustanovitvi komisije. Kar se gospodarskega načrta tiče, pa so že dali pobudo, da se sestavi v deželnem okviru, pri čemer naj bi sodelovali razni strokovnjaki. Njegov odgovor seveda ni mogel zadovoljiti opozicije.

Odbornik dr. Savona je odgovoril na vprašanje, ki ga je svoj čas vložil svetovalec Neodvisne socialistične zveze inž. Josip Pečenko v zvezi z odložitvijo razprave o zakonskih načrtih o ureditvi slovenskega šolstva v zadevni parlamentarni komisiji. Inž. Pečenko je opozoril na zaskrbljenost slovenskega prebivalstva, na stavko srednješolcev itd. Odbornik Savona je dejal, da je omenjena komisija odložila razpravljanje o vladnem, komunističnem in socialističnem zakonskem načrtu, ker je morala poizvedovati v zvezi z nekaterimi platmi vprašanja. Zato ne sme biti nihče zaskrbljen, kajti komisija bo ponovno začela s proučevanjem.

Svetovalec inž. Pečenko je vložil tudi pismeno vprašanje, v katerem pravi, da je izvedel za zasedanje pokrajinskih odbornikov za kmetijstvo iz vse države v zvezi s pripravami na vsedržavno konferenco kmetijstva. Poleg tega pa je bila na naši pokrajini informativna seja, na kateri so razpravljali o sestavi izpraševalnih pol v zvezi z anketo pred vsedržavno konferenco. Na tej seji so sklenili, da bodo sklicali skupščino predstavnikov vseh kmetijskih združenj v pokrajini.

V zvezi s tem je svetovalec vprašal, ali se je odbornik za kmetijstvo udeležil omenjenega sestanka v Rimu. Ali ne bi bilo prav, da bi ustanovili v okviru pokrajinskega sveta kmetijsko komisijo? Ali namerava pokrajina usvojiti priporočila zasedanja zveze italijanskih pokrajin, da se predloži parlamentu, naj spremeni odlok iz leta 1955, da se zagotovi večja udeležba pokrajinskih uprav v ustanovah, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, da se ustanovi ustrezni oddelek za kmetijstvo.

Inž. Pečenko je nadalje vprašal predsednika, ali bo posredoval pri krajevnih oblasteh, da se v naši pokrajini sestavijo dvojezične popisne pole, ker je večina kmetov Slovencev. Končno bi rad zvedel, o čem so razpravljali na omenjeni seji na pokrajini in kakšne sklepe so sprejeli.

Kot smo že dejali, je svet v upravnem delu seje dolgo razpravljal o imenovanju ravnatelja šole za defektno deco in to razpravo odložil na prihodnjo sejo. Nadalje je sprejel tudi nekaj sklepov o prispevkih raznim organizacijam in združenjem.

—«»—

Nezgode na delu

Ko je včeraj dopoldne 55-letni Ferdinando Taucer iz Ulice Ronchetto 69 končal delo v pristanišču in je šel v kopalnico da bi se pod prho umil, se mu je spodrsnilo in je nerodno padel. Pri tem se je pobil in ranil po čelu ter so ga z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo zdravniško pomoč. Zdraviti se bo moral dober teden.

Na delu pri železniški postaji v Zavljah se je včeraj popoldne hudo ponesrečil 56-letni Giacomo Visintin iz Zagraja. Podrl ga je železniški voziček, na katerega bi moral Visintin natovoriti material. Visintin si je zlomil desno nogo in se pobil po prsnem košu. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Zdraviti se bo moral od 40 do 60 dni.

Med delom na neki ruski ladji, ki je zasidrana v pristanišču, pa se je včeraj popoldne ponesrečil 47-letni Vincenzo Metilli iz Ul. Catullo 14. Udarila ga je veriga žerjava in ga ranila po čelu, zaradi česar so ga z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico. Sprejeli so ga na opazovalni oddelek in se bo moral zdraviti dober teden.

—«»—

Na bloku Fernetiči zgorel avtomobil

Sinoči ob 20.30 se je na bloku Fernetiči zgodila nesreča, kakršne črna kronika ne zabeleži vsak dan. Z jugoslovanske strani bloka je takrat privozil s svojim avtom «Lancia-Ardea-belvedere» Valentin Kante s Proseka št. 152 in se ustavil pred zapornico na italijanski strani. Po opravljenih obmejnih formalnostih je Kante stopil v avto, prižgal motor in zapeljal naprej skozi odprto zapornico. Toda ni napravil niti deset metrov, ko je iz obeh strani pokrova nad motorjem švignil velik plamen in osvetlil vso okolico. Kante je takoj skočil iz avta, ki je vse bolj gorel, vtem pa je prišel zraven financar Adolfo Augscheller, ki je kljub nevarnosti, da bencinski rezervoar eksplodira, vzel iz avtomobila Kantejevo listnico, fotografski aparat in dve odeji.

Obmejni policisti so takoj poklicali gasilce z Opčin, ki so po nekaj minutah ogenj pogasili. Toda avto je bil medtem skoraj povsem uničen, saj sta bili ožgani že celo dve gumi.

Zdi se, da je požar nastal ob prižiganju motorja. Iskra naj bi vnela bencin tik pod rezervoarjem in tako se je ogenj lahko razširil z bliskovito naglico. Sreča je bila, da ni eksplodiral rezervoar, kajti v tem primeru bi lahko bile tudi hujše posledice.

PD PROSEK — KONTOVEL
priredi
jutri, 9. aprila ob 18. uri v dvorani Prosvetnega doma na OPČINAH
veseloigro v treh dejanjih
Dopust na Francoskem
ki jo je napisal R. Berkeley
Vljudno vabljeni

LJUDSKA PROSVETA

PROSVETNO DRUŠTVO BARKOVLJE priredi danes 8. t.m. v društvenih prostorih ob 20.30 GLASBENO-LITERARNI VEČER. Nastopili bodo barkovljanski in tržaški visokošolci.
Vabljeni k številni udeležbi!

RAZNA OBVESTILA

Glasbena Matica v Trstu opozarja vse člane mladinskega pevskega zbora Glasbene Matice, naj se zanesljivo udeležujejo pevskih vaj zaradi bližnjega nastopa.

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes 8. t. m. z začetkom ob 19.30 uri barvni film
JOSELITO

GLEDALIŠČA

TEATRO NUOVO
Danes ob 21. uri za red. predstava stalnega gledališča z Alfierijevo tragedijo «Virginia» v režiji Giuseppe Martina. Prodaja vstopnic v gledališki blagajni in pri srednji blagajni.

Slovensko gledališče v Trstu
V nedeljo 9. t. m. ob 20. uri v Sežani
PAVEL GOLIA
SNEGULJČICA
GOSTOVANJE SLOV. NARODNEGA GLEDALIŠČA — OPERE iz Maribora
v torek 11. aprila ob 20. uri
v sredo 12. aprila ob 20. uri
v Avditoriju
ROLF LIEBERMANN
Šola za žene
Komična opera v treh dejanjih. Po Molièrovi komediji ... napisal HEINRICH STRO...
Prevedel: SMILJAN SAM...
Dirigent: JAKOV CIP...
Režiser: CIRIL DEBEVE...
Osebe: Poquelin - Karlo ... muščič; Arnolphe - Mirko ... gorin; Agnes - Mileva ... va; Horace - Bogomir ... Georgette - Ada ... Oronte - Aleksander ...
Prodaja vstopnic od ponedeljka 10. t. m. dalje v ... knjigarni, Ul. sv. Frančiška, tel. 61792 ter eno uro pred četkom predstav v ... scolin, Ul. Teatro Romano sproti Avditorija.

KINO

Nazionale 13.00 17.00 21.00 «Hura» Film nagrajen z 11 ... gradami Oscar.
Fenice 16.00 «Njegovo veličanstvo se je ustavilo na ...» Totò, Virna Lisi. Prepovedano mladini.
Excelsior 16.00 «Gola mladina» Film Marcela Carnéja. Prepovedano mladini.
Filodrammatico 16.00 «Tenda ...ja», technicolor. Livia ...zon, Emma Danieli.
Grattacielo 16.00 «Jaz ...ljubiš», technicolor. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 16.00 «Gola ...tu», Gina Lollobrigida. ...color Prepovedano mladini.
Supercinema 15.30 ... filma «Can Can».
Alabarda 16.00 «Kraljeva ...ca», technicolor. Debra ... Ettore Manni.
Aurora 16.30 «Pugni polni pite».
Cristallo 16.00 «Venera v ...» technicolor. Elizabeth ...
Garibaldi 16.30 «Moriti ...» vratih», Stanley Baker, ... Crawford.
Capitol 16.00 «Resnica». ... Bardot. Prepovedano ...
Impero 16.30 «Najboljši ...ladja».
Italia 16.30 «Pustolovščina ...nica Vitti, Gabriele ... Lea Massari. Prepovedano ...dini.
Massimo 16.00 «Osvojevalec ...dan», technicolor. Gianna ...ria Canale. Rik Battaglia.
Moderno 15.30 «Ne jeza ...tica», Doris Day, David ... technicolor.
Astra 16.30 «Vsi domovi, ...» Sordi.
Astoria 16.00 «Most ...»
Vittorio Veneto 16.00 «Pogum ...slava», technicolor, Alec ...nes.
Marconi 16.00 «Olimpijada ...skih mož», Tognazzi, ... Della Scala, Sandra ...
Ideale 16.00 «Nam uspe ...» Ugo Tognazzi, Raimondo ...nello.
Savona 16.00 «Rdeče semafore» Wayne, Clay Trevor.
Odeon 16.00 «Crni Orfej» ...nicolor. Nagrajen v Cannes.

Kino na Općinah
predvaja danes 8., jutri 9. in v ponedeljek 10. t. m. barvni film

«Polnočne čipke»
(Merletto di mezzanotte)

DEŽNE PLAŠČE IZ NAYLONA IN BOMBAŽA — VOLNENE OBLEKE — JOPE IN HLAČE — PLAŠČE — OBLEKE — KRILA — MAJCE
VSE ZA GOSPODE - DAME - OTROKE
INTERTEXTIL
TRST - Ulica S. Nicolò št. 30

«Dvonožne podlasice» so kradle kokoši in zajce

Mladoletni mladeniči se bodo morali zagovarjati pred sodnikom zaradi večkratne tatvine

Že nekaj časa so se vrstile tatvine perutnine in zajcev v predmestju. Od Vrdele do Ul. Giagioli, Konkonelske ulice in Ulice Baiardi. Značilno pri vsem tem je bilo, da so neznanci obiskovali dvorišča in «čistili» kurnike redno v noči med soboto in nedeljo. Prizadeti lastniki so se pritožili na poveljstvu karabinjerjev in na komisariatu javne varnosti, ki so pazili, da bi prijeli krivce. Zasačiti jih niso mogli, pa so poklicali na zaslišavanje sumljive pobaline. Osumili so tri mladeniče, od katerih ni nobeden star več kot 20 let. Skraja so pobalini zanikali svojo krivdo, nato pa so priznali, da so oni dvonožne podlasice. V 50 dneh so ukradli 25 zajcev in 15 kokoši ter piščet.

Eden od trojice je včasih kupil plen in ga prodal, včasih pa si je družba privoščila dobro večerjo v eni ali drugi gostilni, kjer pač niso sumili o izvoru blaga. Piščance in zajce, ki jim jih je gostilničarka dobro pripravila ob nedeljah, so seveda nato dobro zalili. Zdaj se je pustolovščina končala in so jih prijavili sodišču, kjer se bodo morali zagovarjati zaradi večkratne tatvine in povzročitve škode, ker so pač vdirali in večkrat poškodovali ključavnice, vrata in žabice.

—«»—

Obesil se je

Iz neznanih vzrokov si je predsinočnjim vzel življenje 48-letni Franc Pečar iz Ulice Costalunga 229, ki se je obesil v šupi za orodje blizu svojega doma. Njegov sosed je zapazil viseče truplo včeraj nekoliko po šesti uri, ko je prišel v šupo, da bi se preoblekel v delavsko obleko. Pečar še je obesil na tram in legalni zdravnik je ugotovil, da je to storil okrog 21. ure predvčerajšnjim. Danes bi Pečar moral preorati neko njivo in je predvčerajšnjim pozno popoldne odšel od doma po nadomestni del za traktor, nato pa se ni več vrnil. Njegovi svojci so si mislili, da je morda odšel v Tržič, ker ni verjetno našel nadomestnega dela v Trstu.

Po običajni formalnosti so truplo odpeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice.

—«»—

Z motorjem v avto

Na opazovalni oddelek so včeraj popoldne sprejeli 32-letnega Romana Babiča iz Ul. Pesca 19, ki se bo moral zdraviti približno 10 dni zaradi udarcev po obrazu, nogah in levi roki. Babič se je peljal z motornim kolesom po Ul. Cesare Battisti, pa je trčil ob avto, ki ga je vozil 42-letni Stelio Nadalut iz Ul. Gatteri 6

—«»—

Kamion podrl motorista

Včeraj dopoldne so nudili v ambulanti glavne bolnišnice prvo zdravniško pomoč 54-letnemu Antoniu Grandiju od Sp. Magdalene 1793, ki se bo moral zdraviti dober teden, ker se je pobil in opraskal po levi nogi in čelu. Grandi se je peljal z motorjem po Trgu Dalmazia, pa se je moral ustaviti pred semaforom, tedaj pa ga je zadel neki jugoslovanski tovornik, ki se je premaknil nazaj. Zaradi tega je Grandi padel z vozila in se poškodoval.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 7. aprila se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrle pa so 4 osebe.

RODILI SO SE: Barbara Samero, Bruno Valentino, Lorella Bignami, Paolo Ojo, Nevio Craievich, Giulio Sferco, Ruggero Rossi, Davide Ebblin, Paolo Fonda.

UMRLI SO: 75-letna Virginia Castagnoli, 60-letni Gennaro D'Andrea, 77-letni Eugenio Martingano, 56-letni Carlo Passerini.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; G. Papo, Kjadin; Picciola, Ul. Oriani 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Serravallo, Trg Cavana 1.

DAROVI IN PRISPEVKI

Za Zdenka Hrovatina so darovali: Martinček, Anamarija in Barica Kralj 1000 lir.

VČERAJŠNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so najnižje cene, v drugem najvišje, v 3. prevladujoče)

pomaranče	88	235	123
limone	83	129	118
jabolka I.	47	171	100
jabolka II.	36	94	47
hruške I	118	176	129
hruške II.	94	94	94
pesa	30	70	60
artičoke	10	55	16
brokoli	15	60	30
cvetača	36	83	71
cikorija	36	70	59
čebula	75	110	90
koromač	36	70	65
razna solata	50	125	75
prva solata	80	200	150
krompir	25	71	43
grah	94	176	118
zeleni radič I	300	450	350
zeleni radič II	25	150	100
zelena	100	200	150
špinača	13	80	60

Večina blaga se prodaja po prevlad. ceni (3. stolpec).

Valute

	Trst
dolar	622.25
švicarski frank	144.15
funt šterling	1741.—
francoski frank	126.15
marka	156.85
šiling	23.85
dinar	—.70
marengo	4850.—
zlato	705.—

Potrti sporočamo, da nam je včeraj umrl po hudi bolezni v starosti 88 let naš ljubi tatek

Jožef Milič

Zgonik 14

Pogreb nepozabnega bo danes ob 17.30.

Žalujoči otroci in sorodniki

Zgonik - Ljubljana, 7.IV.1961.

Goriško - beneški dnevnik

Reportaža s podeželja

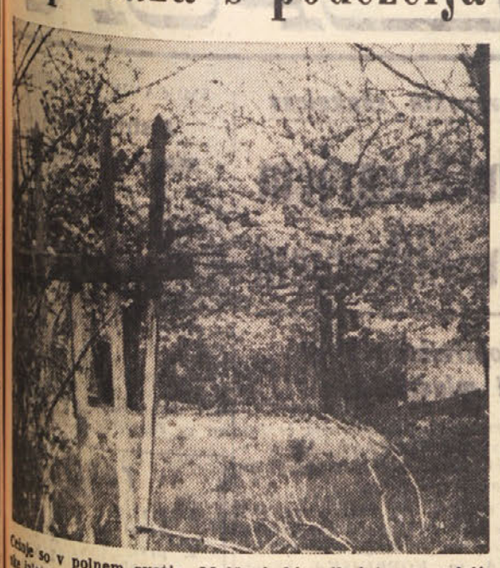

Cvetje so v polnem cvetju. Meščani, ki prihajajo na nedeljske izlete v tržaško okolico, občudujejo s cvetjem obložene vejje. Toda med njimi je mnogo takih, ki se s tem ne zadovoljijo in hočejo nekaj vej odnesti domov. Vseeno kako — tudi preprosta vrata na vrt jim niso zapreka — samo DA pridejo do «cvetja»

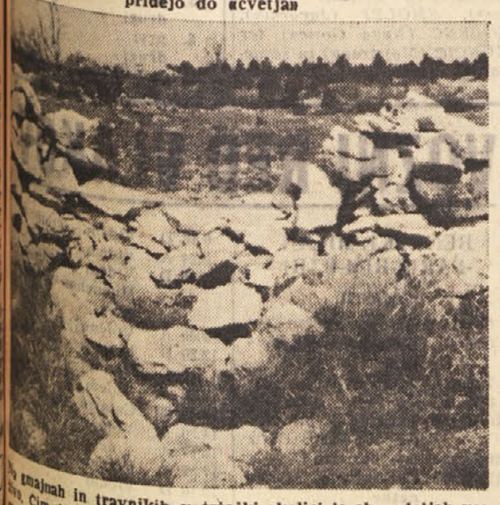

Po gmajnah in travnikih v tržaški okolici je ob nedeljah vse živo. Čim lepše vreme, toliko več ljudi poseda v prosti naravi. A spet imamo primere, ko se izletniki ne zavedajo, da s svojim početjem povzročajo škodo kmetu: mimogrede poberejo zid, poteptajo travo in morda še zakurijo ogenj, ki jo lahko uniči.

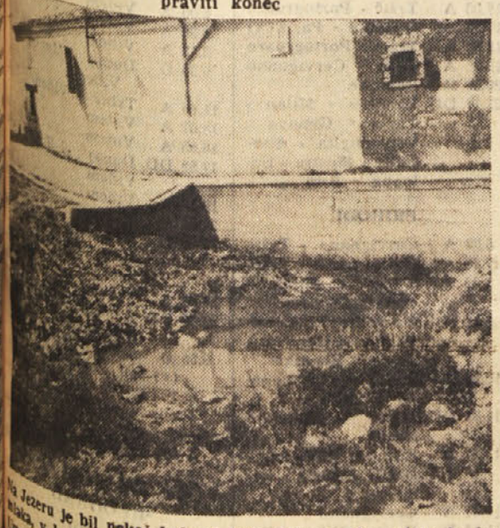

Na Jezeru je bil nekoč kal, od katerega pa je ostala le še mlaka, v kateri so našle svoje pribežališče še zadnje žabe. Mlačna voda se izletnikom gnusi, še bolj pa jim je zoprn smrad, ki prihaja iz nje zlasti ob vročih dneh. Prav bi bilo, da bi občina kal čimprej zasula in tako odpravila «predmet kritike»

Cvetje cvetijo na Krasu in ob morju. Na Krasu so češnjevi cveti še nekam majhni...

Ob morju — kot na primer v Miljskih hribih — pa so v polnem cvetju in čez nekaj dni se bodo začeli osipati. Jutri torej na izlet v Miljske hribe!

S seje občinskega sveta

Pojačanje ulične razsvetljave od Pevme do kostnice na Oslavju

Kompromisna rešitev glede nogometnega igrišča v Ul. Lanti. ri - Ureditev kanalizacije v novem naselju - Dodatna pogodba s podjetjem RIBI

Sinočnja seja občinskega sveta v Gorici je bila posvečena izključno zadevam upravnega značaja in občinskemu osebju.

Najprej so obravnavali kompromisno rešitev spora z baronom Lantierijem glede športnega igrišča v Ul. Lantieri, ki bi po pogodbi moralo ostati v zakupu občine do leta 1989. Občino je v tej zadevi zastopal odvetnik Sfiligoj in prišlo je do kompromisne rešitve, po kateri bo občina odstopila zemljišče ob koncu leta 1965, ne da bi ji bilo treba odstraniti sedanje tribune in drugo, kar bi stalo nad 3 milijone lir. Baron Lantieri ji bo poleg tega odstopil v last nekaj nad 1300 kv. m zemljišča, če pa ji bo dal 5 milijonov brezobrestnega posojila, bo občina odstopila zemljišče še prej. Svetovalci so ta predlog za kompromisno rešitev po daljši debati odobrili, ker bodo medtem uredili sodoben stadion na Rojcah ali pri Madonnini.

Odobrili so nato prodajo občinskega zemljišča v bližini Ločnika za zidavo novih hiš ter tudi dodatno pogodbo s podjetjem RIBI glede cestnega podaljška Ul. Manzoni do Ul. IX. avgusta in odstop zemljišča podjetju RIBI za 10 let.

Prav tako so odobrili gradnjo odtočnega kanala od novega naselja ob Ul. Fatebenefratelli do Soče, kar bo predvidoma stalo dva milijona lir, ker bo notranje odtočno omrežje zgradila ustanova IA CP, ki zida novo naselje.

Glede ulične razsvetljave je bilo odobrenih za razne ulice 85 novih neonskih luči. Napeljava bo stala 450.000 lir, letni strošek pa 124.000. Od teh je namenjenih pet luči za trg pred kostnico na Oslavju in obljubljeno je, da bodo pozneje ojačili razsvetljavo na vsej cesti od Pevme do Oslavja. Prav bi bilo, če bi jo ojačili tja do Zgornjega Oslavja. Bolje bodo osvetlili tudi Ul. sv Gabrijela.

Med drugim so svetovalci odobrili tudi nabavo posebne naprave Xerox, ki stane 4 milijone 302.000 lir in služi za razmnoževanje in reprodukcijo spisov in dokumentov. Ta naprava bo koristna tudi matičnemu uradu za kopiranje dokumentov in jo že uporabljajo v raznih občinah.

Zaradi znižanja trošarine na vino so znižali zajamčeno vsoto, ki jo mora zbrati zakupnik trošarine od 436 na 412 milijonov za letošnje leto. Odobrili so nadalje prispevek 300.000 lir eksperimentalnemu kmetijsko-kemičnemu zavodu, več drugih manjših prispevkov, razpis 20 štipendij za dijake višjih srednjih šol po 25 tisoč lir, ali skupno pol milijona lir.

Z lekarno Cristofoletti so se pogodili za kompromisno poravnavo spora zaradi nerednosti pri nepravilnem obračunavanju zdravil za občinske reveže. Lekarna bo plačala v ta namen 950.000 lir odškodnine.

Medtem ko so odobrili med drugim tudi upokojitev ravnatelja občinske glasbene šole, prof. Lipizerja, zaradi starosti, je bila tajna seja, na kateri so svetovalci obravnavali tudi številne zadeve občinskih uslužbencev.

—«»—

Paradižnikove sadike po znižani ceni

Na eksperimentalnem posestvu pri pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu v Ul. Duca d'Aosta 55, so z današnjim dnem začeli s prodajo paradižnikovih sadik po znižani ceni. Sadike so najboljših vrst in jih prodajajo po tri lire vsako.

Tisti, ki se zanimajo za nakup, naj se zglasijo čimprej na omenjenem posestvu, dokler traja zaloga.

Pobiranje davkov v Sovodnjah

Županstvo občine Sovodnje obvešča vse prizadete, da bodo v ponedeljek 10. t. m. dopoldne pobirali v prostorih županstva davke, ki zapadejo ta mesec. Kdor si hoče prihraniti pot v Gorico in nepotrebne stroške, bo lahko ob tej priliki plačal zapadle davčne obroke in sicer dopoldne od 8. do 12. ure.

—«»—

Globe mestnih stražnikov v marcu

V preteklem mesecu marcu so mestni stražniki v Gorici naložili za razne prekrške 565 glob, ki so takole razdeljene:

za prekrške proti cestnemu pravilniku 544, za prekrške proti mestnemu pravilniku 6, proti predpisom za kmetijstvo 9, zaradi prekrškov pravilnika za pse 3, zaradi tržnega pravilnika 1 in zaradi prekrškov pravilnika za gradnje 2.

V istem mesecu je mestni konjederec pobral 44 psov, ki so se klatili brez gospodarja.

Pismo iz Nove Gorice

Skrb okrajne zveze borcev za bivše borce in invalide

Nad 4000 bivših partizanov sodeluje v odborih raznih organizacij Šolanje mladine padlih borcev - Socialna in zdravniška pomoč

V Novi Gorici so se v soboto zbrali na tretji okrajni konferenci predstavniki skoraj 14 tisoč bivših partizanskih borcev goriškega okraja in pregledali delo organizacije med drugo in tretjo okrajno konferenco. Med številnimi gosti so se konference udeležili tudi predstavniki italijanskega nacionalnega združenja — ANPI — iz goriške in viničemske federacije, tržaška federacija, pa je konferenci poslala pozdravno brzojavko.

Na konferenci so ugotovili, da si organizacije zveze borcev v okraju nenehno prizadevajo, da bi dosegle čimvečjo družbeno-politično aktivnost članov. Tako so bivši partizani tudi danes v prvih vrstah boja za gospodarski in družbeni napredek. V organih delavskega in družbenega upravljanja ter v vodstvih političnih organizacij in društev pa je aktivnih nad 4000 bivših borcev in aktivistov.

Organizacije so v preteklih letih posvečale zelo veliko skrb tudi izobraževanju in strokovnemu usposabljanju članov. Tako je v zadnjem času 75 tovarišev opravilo izredno srednjo ekonomsko šolo, 17 gospodarsko srednjo šolo, večje število pa kmetijsko srednjo šolo in prav te dni je nastopilo službo skoraj 80 kmetijskih tehnikov. V dopisno ekonomsko srednjo šolo je vpisanih 51 članov, 81 pa v osemletko. Nekaj borcev študira izredno tudi na višjih in visokih šolah. Se mnogo večje število pa jih je v minulih letih uspešno opravilo izpite za kvalificirane in visoko kvalificirane delavce. Toda med okrog 6 tisoč zaposlenimi bivšimi borci je še vedno veliko število takih, ki nimajo strokovne kvalifikacije, imajo pa vse možnosti, da si pridobijo večjo splošno izobrazbo in se strokovno usposobijo. Če se bodo odločili za učenje in v tem uspeli bodo laže opravljal naloge, v družbi bodo več pomenili in dosegli boljši osebni gmotni položaj.

Iz leta v leto uspešneje rešuje družba tudi probleme borcev, katerih fizične in umske moči so opešale. V veljavi je več predpisov, lahko bi rekli cel sistem zakonodaje, ki ureja zadeve borcev, invalidov, otrok padlih, svojcev padlih, itd. Ti predpisi urejajo osnovne probleme bivših borcev, pojavljajo pa se tudi problemi, ki jih z zveznimi in republiškimi predpisi ni mogoče urediti. Zato so organizacije zveze borcev in ljudski odbori že lani začeli delati za to, da nekaterim starejšim borcem, ki živijo v težjem gmotnem položaju, pa nimajo pogojev za pokojnino ali invalidnino, dobijo stalno priznavalnino. Razen tega so mnogi občinski ljudski odbori omogočili mnogim borcem, ki niso v delovnem razmerju, brezplačno ali skoraj brezplačno zdravljenje, na klimatskem zdravljenju pa je bilo lani nad 200 članov.

Izmed 1548 otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja je doslej končalo šolanje že 1153 otrok; od tega univerzo 14, srednje šole 89, osemletko 1050, medtem ko se vsi ostali, razen štirih, šolajo na gimnazijah, srednjih strokovnih in vajenskih šolah ter na univerzi. Družba daje za vzdrževanje in šolanje teh otrok vsako leto več milijonov dinarjev. Tako je uspelo v glavnem zadovoljivo rešiti materialne probleme, ki se pojavljajo v zvezi s šolanjem otrok padlih.

Zveza borcev je zelo delavna tudi pri razvijanju slavnih tradicij narodnoosvobodilne borbe. Organizacije so zbrale veliko gradiva o razvoju narodnoosvobodilne borbe na Primorskem, odkrile mnogo spomenikov in spominskih plošč, uredilo precej partizanskih grobišč, organizirale mnogo partizanskih taborov in mitingov ter predavanj na šolah. V teku je tudi zbiranje podatkov za izdelavo topografskih kart, kar mislijo letos, ko proslavljamo 20-letnico oborožene vstaje, še pospešiti.

J. J.

Tudi Gorica se obnavlja

Po zadnji vojni zgrajenih okrog 1500 novih stanovanj

Mesto bo kmalu imelo kar šest nebotičnikov - Stanovanjska kriza je omiljena, ne pa odpravljena

Pred nekaj dnevi smo v našem listu objavili sliko o urejevanju nove mestne ulice, ki bo vezala Ulico Roma s trgom pred občinsko palačo. Zaključna dela s tem v zvezi bodo še dolgo trajala, ker je treba podreti še nekatere stavbe pred magistratom. Prav v tem kraju podirajo sedaj stavbo, ki stoji nasproti novega prostora za bencinsko črpalko v Ulici Crispi. Tam nameravajo baje zgraditi nov nebotičnik, ki se bo pridružil tistim, ki so jih že zgradili ali ki jih gradijo v Gorici. Nebotičniška mrzlica se je Gorice lepo prijela in danes vidimo visoke stanovanjske stolpe, ki rastejo sredi starih stavb v mestu. Dvema na Korzu se pridružuje sedaj tretji tam, kjer je nekdaj bila plesna dvorana «Nuovo Mondo». V nebotičniku v Ulici Tominz že stanujejo ljudje, v gradnji pa sta eden na Travniku, poleg palače Esso, drugi pa v Ulici Vittorio Veneto in zunanja gradbena dela so že precej napredovala.

V Gorici se na splošno gradi v zadnjem času precej. Poleg nebotičnikov in številnih stanovanjskih stavb, ki so jih privatniki zgradili v samem mestnem središču, kjer prevladujejo večstanovanjske stavbe, in na periferiji, kjer so v večini lične enodružinske vile, gradijo precej tudi z državnim denarjem. Tako sta sedaj v gradnji dve naselji INA-Casa, eno v Ulici Fatebenefratelli, drugo pa v Tržaški ulici in zdi se, da bosta obe kmalu vseljivi. Tu pa tam gradijo še kakšno posamezno stavbo IA CP ali INA-Casa, kot n. pr. na spodnjem delu Standreža.

Iz podatkov, ki so nam na razpolago s strani IACP, je razvidno, da je bilo v goriški občini tik pred zadnjo vojno skoro toliko prebivalcev kot jih je sedaj. Od konca vojne do danes je bilo zgrajenih v Gorici nad 1500 stanovanj in tako si lahko predstavljamo, v kakšni stiski so živeli v Gorici pred dvajsetimi leti. Vedeti je namreč treba, da iščejo ljudje danes nova moderno opremljena stanovanja in da se starih držijo le zaradi blokiranih najemnin, ki so v nekaterih primerih zelo nizke. Prav zaradi tega stanujejo ljudje še vedno v nezdravih stanovanjih, ki nimajo v večini primerov najosnovnejših higienskih naprav. Medtem ko je bilo potrebno takoj po vojni graditi stanovanja, da se je zadoščalo zares nujnim potrebam prebivalstva, gradijo dandanes, tudi kar se «ljudskih» hiš tiče, na bolj moderen način, v mnogih primerih tudi z ustreznimi garažami. Prav tako rastejo v novih naseljih trgovski lokali, kjer je moč dobiti najnujnejše.

V Gorici je sedaj v glavnem zadoščeno stanovanjskim potrebam. Treba pa je vedeti, da je vedno več ljudi, ki delajo v tovarnah ali uradih v mestu, in ki prihajajo vsak dan na delo z avtomobilom, vlakom ali avtobusom. Ti težijo za tem, da bi dobili stanovanje v mestu. To je moč razbrati iz imen oseb, ki so se naselile v zadnjem času v ljudskih stanovanjih. Poleg tega rastejo vsak dan nove tovarne in se razširjajo že obstoječe in vse to terja novo delovno silo, ki prihaja v Gorico s slovenskega ali furlanskega podeželja. Vse to terja seveda gradnjo novih stanovanj in zaradi tega, tudi če se bo stanovanjska kriza ublažila v primerjavi s povojnimi potrebami, ne bo tako zlahka dokončno odpravljena.

M. V.

—«»—

Izlet Števerjancev v tovarno Tomos

Prosvetno društvo «Briški grič» iz Steverjana organizira v nedeljo 23. aprila enodnevni avtobusni izlet v tovarno motornih koles TOMOS pri Kopru in v Portorož. Odhod iz Steverjana ob 5. uri, povratek okoli 24. ure. Vožnja stane 800 lir. Vpisovanje traja do 17. aprila in sicer pri: Ferdinandu Komjancu (Brilof), Jožefu Staniču (Križišče), Brunu Stekarju (Valerišče) in pri Francu Gravnerju (Sčedno).

Vpišite se takoj, ker je le še malo mest na razpolago. Za prehod meje zadostuje veljavna propustnica.

—«»—

Šahovska simultanka v kavarni Garibaldi

Bivši šahovski prvak v Gorici, Riccardo Perini, ki je v zadnjem času odigral simultanke na številnih deskah v kavarni Bratuš in v kavarni «Alla Posta», bo zopet nastopil v podobni tekmi jutri 9. t. m. v kavarni Garibaldi.

Z začetkom ob 15.30 bo odigral simultanke na 25 deskah proti najboljšim goriškim šahistom. Med temi so tudi člani šahovskega kluba iz kavarne Bratuš, ki bodo branili čast naših šahistov. Prireditev bo vodil mestni šahovski prvak dr. Severino Portelli.

Čez nekaj tednov bo v isti kavarni nastopil v simultanki proti 35 šahistom goriški in državni prvak Guido Cappello

Zaradi umaknitve tožbe

Končno zaključen incident z zastopnikom družbe «Meteor»

V četrtek popoldne so na okrajnem sodišču v Gorici razpravljali o znanem incidentu na pokrajinskem uradu za delo, pri katerem je prišlo do prepira med pokrajinskim tajnikom CGIL Fulviom Bergomasom in zastopnikom letalske družbe «Meteor», 33-letnim Tulliom Muggio iz Tržiča, Ul. S. Marco 26.

Iz sodnega zapisnika je razvidno, da je bil dne 27. septembra lani na pokrajinskem uradu za delo v Gorici sestanek sindikalnih zastopnikov in predstavnika družbe «Meteor», da bi se pogajali glede mezdnega spora uslužbencev pri tem podjetju.

Na omenjenem sestanku je Muggia čital neko izjavo, v kateri je med drugim rečeno, da so ta spor povzročili pri CGIL, ker je družba «Meteor» dobila naročilo za gradnjo nekega vojaškega letala in torej z izrazito političnim namenom.

Bergomas je tedaj izjavil, da je to izzivanje; z levico je vzel z mize omenjeno izjavo, ki jo je medtem Muggia tja položil, z desnico pa je temu prilepil klofuto, ki mu jo je Muggia hotel vrniti, pa ga ni dosegel.

Predstavnik urada za delo, Concion, je hotel sestanek prekiniti, na posredovanje drugih sindikalnih zastopnikov pa je pristal na nadaljevanje, potem ko so se duhovi malo pomirili.

Na četrtkovi razpravi je sodnik odločil, da se ukine sodni postopek, ker je bila medtem umaknjena tožba tako proti Bergomasu kot proti Muggi.

Sodnik Rinaldi, zapisnikar Sabini.

—«»—

Z avtobusom k operni predstavi v Trst

ZSPD iz Gorice organizira v sredo 12. t. m. avtobusni izlet v Trst z obiskom predstave komične opere «Sola za ženo» s katero gostuje v Avditoriju Slovensko narodno gledališče iz Maribora.

Predstava je že sedaj predmet splošnega zanimanja v Trstu in zato se bo gotovo odzvalo tudi precejšnje število Goričanov. Ker se predstava začne ob 21. uri, bo odhod iz Gorice ob 19.30 izpred kavarne Bratuš; če bo dovolj udeležencev iz posameznih vasi, bo šel avtobus skozi Podgoro in Standrež. Cena za vožnjo in vstopnino po 800 lir. Vpisovanje v kavarni Bratuš in na sedežu ZSPD v Ul. Ascoli št. 1/I.

—«»—

Prikaz strojnega obdelovanja zemlje

Pokrajinski agrarni konzorcij je začel z organiziranjem poskusnega modernega obdelovanja zemlje, pri katerem uporabljajo moderne motorne kultivatorje. Da bi seznanili tudi naše kmetovalce s pravilno rabo teh koristnih strojev za kmetijstvo, so v teh dneh pripravili naslednje praktične poskuse:

Danes 8. aprila ob 9. uri v Gorici na posestvu Alda Sosouja, Androna del Pozzo 12, ter ob 11. uri pri Ivanu Nardinu, Ul. Giustiniani 29-A.

—«»—

Cepljenje otrok proti kozam in davici

Goriško županstvo sporoča, da se bo vršilo cepljenje otrok proti kozam in davici na področju goriške občine po naslednjem redu:

Cepljenje je obvezno za otroke, ki so bili rojeni v drugi polovici leta 1959 ali prej in še niso bili cepljeni. Vršilo se bo v občinskem ambulatoriju v Ul. Mazzini 7, v času od 7. do 22. aprila vsak dan od 9. do 12. ure.

Noben otrok ne bo sprejet v otroški vrtec ali osnovno šolo brez potrdila o izvršenem cepljenju.

—«»—

Z motociklom v avto

Včeraj okrog 11. ure je 30-letni Tullio Visintin iz Gorice, Ul. Randaccio 5, ki je začasno parkiral s svojim avtom «Fiat 1100» na Korzu Italia, nasproti sedeža pokrajinske uprave, spravil svoje vozilo v tek in ga usmeril proti sredini ceste. V tistem trenutku pa je prišel mimo v isti smeri, proti železniški postaji, 36-letni železničar Davolino Pantarotto iz Ločnika, Ul. Venier 5, na svojem motorju tipa «Guzzi».

Ker je Pantarotto prepozno opazil manevriranje avtomobila, je pri prehitevanju obrsnil ob njega. Pri tem je izgubil ravnotežje in padel z motorjem vred na tla. Z avtom Zelenega križa so ga odpeljali v mestno bolnišnico, kjer so mu ugotovili več lažjih poškodb na prsih in na desni nogi, zaradi katerih so ga pridržali na zdravljenju za 7 dni.

—«»—

Vozni red vlakov

2. oktobra je stopil v veljavo naslednji vozni red vlakov:

ODHODI

Za Trst: 0.11 (D), 5.50 (A), 6.44 (A), 7.43 (D), 8.05 (A), 8.56 (D), 10.52 (A), 14.02 (A), 15.51 (A), 17.12 (DD), 18.37 (A), 20.05 (A), 21.35 (D), 22.24 (A).

Za Videm: 4.32 (A), 6.25 (A), 6.59 (D), 7.30 (A), 8.35 (D), 10.53 (A), 13.00 (D), 13.42 (A), 15.34 (A), 17.26 (A), 18.55 (A), 19.51 (D), 21.03 (D), 21.36 (A), 22.39 (A).

Gorica - Nova Gorica: 7.20, 14.14, 20.20.

PRIHODI

Iz Trsta: 4.31 (A), 6.23 (A), 6.57 (D), 7.28 (A), 8.34 (D), 10.49 (A), 12.59 (D), 13.39 (A), 15.32 (A), 17.24 (A), 18.51 (A), 19.49 (D), 21.02 (D), 21.32 (A), 22.36 (A).

Iz Vidma: 0.10 (D), 5.46 (A), 6.42 (A), 7.41 (D), 8.02 (A), 8.23 (D), 10.50 (A), 13.59 (A), 15.49 (A), 17.10 (DD), 18.35 (A), 20.03 (A), 21.34 (D), 22.22 (A).

Nova Gorica - Gorica: 8.18, 15.08, 21.13.

Nesreča pri delu

Električar Milan Brajnik včeraj podlegel poškodbam

Včeraj dopoldne ob 10. uri je umrl v goriški bolnišnici v Ul. Vitt. Veneto 42-letni Milan Brajnik iz Standreža Ul. Campagnuzza 5. Brajnika, ki je po poklicu električar in dela pri družbi SELVEG, so pripeljali prejšnji dan popoldne z rešilnim vozom Rdečega križa iz bolnišnice v Tržiču, kamor so ga pripeljali v torek 4. t. m.

Brajnik je tisti dan delal pri električni kabini v Redipuglii. Med svojim delom pa je imel nezgodo, pri kateri je odnesel hude poškodbe. Zdravniki so mu med drugim ugotovili prebitje lobanje in pretres možganov. Te hude poškodbe so bile zanj tudi usodne, da jim je včeraj podlegel.

—«»—

Obvestilo bivšim deportirancem v Nemčiji

Vsedržavno združenje bivših političnih deportirancev v nemških taboriščih je razposlalo okrožnico, v kateri je rečeno, da zbirajo podatke o vseh osebah, ki so bile deportirane v Nemčijo iz političnih in rasističnih razlogov in ki so bile zaprte v taboriščih smrti.

Zato se opozarjajo vse osebe, ki so bile deportirane v taboriščih Dachau, Buchenwald, Ravensbrück, Mauthausen, Flossenburg, Sachsenhausen, Belsen, Maidanek, Auschwitz itd. ter v taboriščih odvisnih od gornjih taborišč, in osebe, ki so bile zaprte zaradi istih razlogov v taboriščih Fossoli in Bocen (Bolzano), kakor tudi družine umrlih, če še niso včlanjene v omenjeno združenje ali pa niso poslale zadevnih podatkov o deportaciji oziroma podatke o umrlih svojcih, naj to store čimprej.

To popisovanje ima namen, da se točno ugotovi število italijanskih deportirancev (umrlih in preživelih).

Podatke o tem popisovanju (iz katerega so izključeni bivši vojaški deportiranci in civilni delavci) zbirajo v uradu ZSPD v Ul. Ascoli 1 v Gorici in na sedežu Zveze bivših političnih deportirancev, na Travniku št. 17 (pri PSDI) vsak četrtek od 10. do 12. ure.

Ta popis ima namen ugotoviti točno število bivših političnih deportirancev, da se bodo lahko postavile točne zahteve zahodnonemški vladi glede odškodnine, kot so to napravile že druge prizadete države.

Izpred okrožnega sodišča

Namišljen trgovski potnik je opeharil trgovko iz Pierisa

Ponesrečena kupčija s cigaretami v Krminu

Včeraj so pred okrožnim sodiščem v Gorici razpravljali o prizivu starega znanca sodnikov in zaporov, Alberta Cifiella, ki je imel svoje zadnje stalno bivališče v Milanu, do pred kratkim pa je bil zaprt v zaporih v Rietiju.

Ta je bil 30. julija 1958 obsojen na sodišču v Tržiču na sedem mesecev zapora, 30.000 lir globe in na plačilo sodnih stroškov. V obtožnici je rečeno, da je možak dne 5. marca 1954 prišel k trgovki Novelli Nogheretto v Pierisu in izvabil od nje 10.040 lir za plačilo določene količine blaga, ki je obljubil, da ga bo dobavil in ki ga potem ni bilo od nobene strani.

Cifiello je zagotavljal, da je zastopnik podjetja Glutisan iz Padove in da sklepa kupčije v imenu tega podjetja. Ko pa blaga po dolgem čakanju le ni hotelo biti, se je Nogheretto obrnila s pismom na podjetje Glutisan. Od tam pa so ji odgovorili, da Cifiello ni pri njih v službi. Žena je nato vse zadevo prijavila orožnikom, ti pa sodišču.

Cifiello je proti razsodbi sodišča iz Tržiča vložil priziv, o katerem so včeraj razpravljali v Gorici. Iz priloženih dokumentov so sodniki razvideli, da imajo opravka s starim znancem in da je kriv tudi v tem primeru. Zato so prvostopno razsodbo v celoti potrdili ter mu naložili še plačilo povečanih sodnih stroškov.

***

Skoro pred letom dni, ali točno 22. aprila 1960, so finančni stražniki v Krminu, opazili blizu mestne tržnice nekega moža, ki je s svojim obnašanjem vzbujal sum, da nekaj skriva. Zato so pristopili k njemu, se legitimirali in ga vprašali, kaj skriva po žepih, ki so bili nekam čudno napeti. Mož je potegnil iz žepa nekaj zavojev jugoslovanskih cigaret in jih pokazal.

Finančni stražniki so ga nato odpeljali v tobačno skladišče v Krminu, kjer so pri preiskavi dobili pri njem 10 zavojev po 20 cigaret jugoslovanske znamke «Star», katere so mu seveda takoj zaplenili. Obenem so ugotovili, da gre za 62-letnega Franca Veliščka iz Krmina, Ul. Monte 5.

Pri izpraševanju je Velišček izjavil, da je kupil cigarete od ljudi, ki so prišli z druge strani meje in sicer blizu trga v Krminu. Pristavil je tudi, da prodajalcev ne pozna in da je nameraval cigarete obdržati za lastno uporabo. Pripomnil je tudi, da je tokrat prvič napravil tako kupčijo ter pokazal pripravljenost plačati predpisano globo na obroke.

Sodnik ga je včeraj obsodil na plačilo 22.000 lir globe, na plačilo sodnih stroškov in potrdil zaplembo cigaret.

Sodnik dr. Storto, zapisnikar Omeri.

OD VČERAJ DO DANES

KINO

v GORICI

CORSO. 17.15: «Sosedova trava je vedno bolj zelena», C. Grant, D. Kerr, J. Simmons in R. Mitchum. Cinemascope; ameriški barvni film.

VERDI. 17.00: «Deček za vse», Jerry Lewis. Ameriški film.

VITTORIA. 17.30: «Do poslednjega diha», J. Seberg in J. Paul Belmondo. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 17.00: «Smrt onstran reke», F. Granger in J. Evans. Ameriški film.

MODERNO. 17.00: «Strah barbarov».

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna Soranzo, Korzo Verdi št. 17, tel. 28-79.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 23 stopinj nad ničlo ob 14. uri in najnižjo 6.8 stopinje nad ničlo ob 4. uri. Vlage smo imeli 66 odstotkov.

Šport Šport Šport Šport

Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu v Pekingu

Jugoslavija premagala Anglijo a je klonila pred Sovjetsko zvezo

Visoke zmage favoritov za ekipni naslov svetovnega prvaka

PEKING, 6. — Jugoslavija, ki je bila v prvih dneh svetovnega prvenstva v namiznem tenisu uspešna, je danes zabeležila v borbi s Sovjetsko zvezo poraz s 5:3. V drugi tekmi dneva pa so Jugoslovani odpravili igralce angleške reprezentance s 5:3.

Rezultati današnjega kola prvenstva za Swajtlingov pokal so naslednji:

A skupina

Kitajska - Nepal 5:0
Vzhodna Nemčija-Ekvador 5:0
Vzhodna Nemčija - Gana 5:0
Burma - Mongolija 5:0
Burma - Gana 5:1
Ekvador Mongolija 5:0
Burma - Nepal 5:1
Kitajska - Vzh. Nemčija 5:0

B skupina

Madžarska - Danska 5:0
Švedska - Vietnam 5:0
Poljska - Vietnam 5:2
Romunija - Avstralija 5:0
Madžarska - Romunija 5:0
Švedska - Nigerija 5:0
Avstralija - Nigerija 5:4

C skupina

Novo Zelandija - Kuba 5:0
SZ - Singapur 5:2
Jugoslavija - Anglija 5:3
Japonska - Severna Koreja 5:0
Brazilija - Kuba 5:0
Anglija - Singapur 5:2
Japonska - Brazilija 5:0
Sev.Koreja-Nova Zelandija 5:2

Rezultati turnirja za Corbillonov pokal pa so naslednji:

A skupina

Poljska-Vzhodna Nemčija 3:2
Madžarska-Zah. Nemčija 3:2
Romunija - Mongolija 3:0
Romunija - Vzh. Nemčija 3:0
Madžarska - Poljska 3:0

B skupina

Avstralija - Bolgarija 3:0
Kitajska - Nepal 3:0
Kitajska - Grčija 3:0
ČSSR - Bolgarija 3:0

C skupina

Sovjetska zveza - Gana 3:0
Japonska - Gana 3:0
Anglija - Nova Zelandija 3:0
Japonska - Švedska 3:0
Sovjetska zveza - Anglija 3:2

Po sklepu predsednikov CONI in CUSI

85 najboljših športnikov na univerziadi v Sofiji

Razpored prvenstva v raznih panogah univerzitetnega športnega centra

RIM, 7. — Predsednik italijanskega olimpijskega odbora odv. Onesti se je danes razgovarjal s predsednikom univerzitetnih športnih centrov dr. Ignaziom Lojaconom o športnem delovanju vseučiliščnikov.

Oba funkcionarja sta proučila položaj v tem športnem krogu in sta sklenila opozoriti ministra za javno šolstvo na potrebe gradnje športnih objektov blizu univerz, s čimer bi brez dvoma pospešili športno udejstvovanje študirajoče mladine.

Kasneje sta odv. Onesti in dr. Lojacono v družbi drugih funkcionarjev proučila program športnega centra in možnosti, da bi iz teh vrst pridobili čim več atletov. Tu je bilo poudarjeno, da ne bi smeli dovoliti nastop na prvenstvu univerzitetnih študentov italijanskih reprezentantom in niti državnim prvakom v posameznih panogah.

Med razgovorom so se domenili za spremembo nekaterih datumov prvenstva CUSI, ki naj bi bili: atletika za moške in ženske — od 9. do 11. maja; sabljanje za moške — od 8. do 10. maja; košarka — od 7. do 10. maja; rugby — od 8. do 10. maja; plavanje za moške in ženske — 2 dni med 7. in 9. majem; tenis — od 5. do 9. maja.

V zvezi z udeležbo italijanskih vseučiliščnikov na univerziadi v Sofiji je predsednik CONI izjavil, da bo olimpijski odbor prevzel nase vse stroške. To pa zato, da bo italijanska reprezentanca čim močneje udeležena v ženski in moški atletiki, v ženskem in moškem sabljanju in tudi v vaterpolu. Vsega skupaj bi moralo odpotovati v Sofijo 85 športnikov in športnic pod uradnim vodstvom CUSI, medtem ko bodo za tehnično plat priprave skrbele posamezne zveze.

—«»—

ODBOJKA

Danes v Gorici Olympia - Bor

Danes bo odbojkarska ekipa športnega združenja Bor odigrala v Gorici s tamkajšnjo Olympio prijateljsko srečanje. Igralci Bora so naprošeni, da se zbero danes ob 14. uri na glavni železniški postaji, odkoder bo odhod v Gorico.

BOKS

LONDON, 7. — Svetovni prvak v lahki kategoriji Američan Joe Brown je danes prispel v London, kjer bo 18. t.m. branil svoj naslov v dvoboju z angleškim in evropskim prvakom Davejem Charnleyem.

Lestvica dnevnika «Delo» najboljših jugoslovanskih skakalcev

Božo Jemc pred Marijanom Pečarjem in svetovnim rekorderjem Šlibarjem

Med mladimi silami premoč Zajca in Koprivška - Tudi Novogoričan Kolenc med najboljšimi mladinci

LJUBLJANA, 7. — *Ljubljansko Delo je objavilo lestvico letos najbolj uspešnih jugoslovanskih skakalcev za sezono 1961. leta, katero objavljamo skupno z utemeljitvijo in pripombami:*

1. Božo JEMC (JLA), rojen 1940. Letos je osvojil državno in republiško prvenstvo, se izkazal tudi na tujem in v srečanjih z domačimi tekmovalci doživel le en poraz (proti Pečarju za pokal Kongsberg). Bilanca v primerjavi z ostalimi Jugoslovani: Pečar 6:1, Šlibar 7:0, Zajc 4:0, Zelo dober v dolžinah, ocene za slog (skače z rokami naprej) okrog 17. Izredno mnogo obetajoč, saj ga že letos prištevajo med dvajsetorico najboljših na svetu.

2. Marjan PEČAR (Mojstrana), rojen 1941. Prvak za pokal Kongsberg, odličen v Švici, 2. na prvenstvu FLRJ, 3.—4. na prvenstvu LRS. Če je v formi (skače v slogu ribe, ocene za slog tudi že 18,5 — v Švici!) že zdaj sodi med najboljše na svetu. Žal pa je preveč nestanoviten — pada (4 padci v 17 tekmah) in kdaj pa kdaj tudi povsem «pade» iz forme (ocene za slog okrog 15,5!). Bilanca z našimi: Jemc 1:6, Šlibar 6,5:4,5, Zajc 3:6, Oman 7:5.

3. Jože ŠLIBAR (Enotnost), rojen 1934. Specialist za velike skakalnice, od 24. februarja svetovni rekorder s 141 m. Letos napredoval tudi kot skakalec: 10. Kongsberg, 3.—4. prvenstvo LRS, 17. Lahti. Zelo hraber, za slog (roke naprej) dobiva med 15 in 16 točkami, v Oberstdorfu pa mu je rekordni skok navezal tudi 18 točk. Prav gotovo najmočnejše jugoslovansko orožje na velikih skakalnicah.

4. Ludvik ZAJC (Jesenice). rojen 1943. Mladinski državni in republiški prvak je v sezoni nedvomno največ napredoval. S tekmo v Črni (drugi!) je začel pot med člani in takoj zablestel (Švica, sever, 2. na prvenstvu LRS). Izreden talent, po slogu že kar izdelan (roke naprej, nazadnje v Planici povprečno 16,5 točke, a je šibek pri doskoku), po dolžinah pa čedalje boljši. Razen proti Jemcu ima pozitivno bilanco v neposrednih medsebojnih srečanjih z vsemi ostalimi najboljšimi Jugoslovani: Jemc 0:4, Pečar 6:3, Šlibar 3:2, Oman 3:3.

5. Jože LANGUS (Jesenice), rojen 1927. Bivši državni prvak je letos doživel drugo mladost. Tretji na prvenstvu FLRJ in peti na prvenstvu LRS je bil trd nasprotnik mlade garde. Odličen slog («riba») je še zmeraj njegovo glavno orožje; brž ko mu uspe še dolg skok, pa mu soliden plasma sploh ne more uiti.

6. Miro OMAN (Enotnost), rojen 1936. Mnogo je nastopal v tujini, na domačih prvenstvenih tekmah pa se ni preveč izkazal. Skače lepo (roke naprej) a prekratko. Razmeroma dostikrat je premagoval tudi najboljše, o čemer najbolj nazorno priča njegova bilanca: Jemc 0:3, Pečar 5:7, Šlibar 3:5, Zajc 3:3. Enžen 8:4. To je bilo tudi odločilno za njegovo uvrstitev.

7. Peter ERZEN (Enotnost), rojen 1941. V tej sezoni je nedvomno napredoval, čeprav mu manjka predvsem še zanesljivosti. Lep slog, solidne dolžine, nedvomno obetajoč. Četrti med Jugoslovani za Kongsberg, 6. na prvenstvu LRS in 1. na mednarodnih tekmah v Murau — so njegovi poglavitni uspehi.

8. Lojze GORJANC (Triglav), rojen 1935. Čeprav je večji del pozornosti posvetil izpopolnjevanju strokovnega znanja (deloval je kot trener skakalcev), je letos napredoval tudi sam. Spremenil je slog (sedaj «riba») in si na tekmah doma (zunaj ni nastopal) priskočil zavidljive uvrstitve (4. na prvenstvu FL RJ, 9. na prvenstvu LRS, 4. v Kropi, Črni in Logatcu).

9. Oto GIACOMELLI (Enotnost), rojen 1942. Znašel se je šele v drugi polovici sezone. Zelo dober (peti) na državnem prvenstvu, bi se bil (če ne bi bil pri izvrstnem tretjem skoku padel) visoko uvrstil tudi na republiški prireditvi za naslove. Velja vsekakor pospeševati njegov razvoj, saj skače v lepem slogu (roke naprej) in zelo daleč. Zanimivo je, da ga je v tej sezoni prehitel Zajc, ki je bil še pred letom povsem v njegovi senci.

10. Mato KRZNARIC (Mojstrana), rojen 1929. Zmeraj soliden, zlasti po slogu, se je dobro plasiral na obeh najpomembnejših domačih prireditvah (enkrat šesti, enkrat sedmi), kar mu je tudi prineslo plasma med prvo desetorico.

ROJINA je premalo nastopal, da bi ga lahko uvrstili v lestvico, čeprav je bil na državnem prvenstvu 9., za pokal Kongsberg pa 5. med Jugoslovani. V lestvici tudi ni starih mojstrov ZIDARJA in ROGLJA, ki tudi nista bila zmeraj na startu, večkrat pa sta tudi že morala (kar je razumljivo in razveseljivo — tudi zanju!) priznati premoč naslednjočih. V prihodnji sezoni lahko marsikaj pričakujemo tudi od najmlajših članov NAHTIGALA, KOPRIVŠKA, BRILEJA in še nekaterih, omeniti pa velja še Logatčana SLOVANA, ki je v tej sezoni tudi zelo napredoval.

Če prav na kratko ocenimo še mladince, sta zanje nesporni prvo in drugo mesto ZAJCA in KOPRIVŠKA (Enotnost), za naslednje najboljše uvrstitve pa so bolj ali manj enakovredni tekmeci SAMAR (Jesenice), ČURK in ŠMID (Mojstrana), BRILEJ (Enotnost), SMOLEJ (Javornik), KOLENC (Nova Gorica) ter KUNČIČ (Mojstrana) in še nekateri drugi.

SMUČANJE V CERVINIA

Avstrijec Bocek zmagal v veleslalomu

CERVINIA, 7. — V okviru smučarskih tekem za trofejo Furggen je zmaga v veleslalomu pripadla Avstrijcu Bocku pred Švicarjem Bonvinom Zrydom. Prvi Italijan Francesco De Florian je zasedel četrto mesto, zmagovalec v smuku Bruno Alberti pa je moral deliti peto mesto z Avstrijcem Kutchero. Ta prireditev je zadostoval Albertiju, da je zagotovil prvo mesto v splošni vici kombinacije pred Kutchero in Zrydom.

TOTIP

1.	prvi	1
	drugi	X 1
2.	prvi	X 1
	drugi	2 X
3.	prvi	2 1
	drugi	X 1
4.	prvi	1 1
	drugi	2 1
5.	prvi	1
	drugi	X 1
6.	prvi	1
	drugi	1

Nedeljsko kolo nogometnega prvenstva A - lige

Nedelja miru in splošnega zatišja v pričakovanju tekme Inter-Juve

Nevarna pot Juventusa in Milana v Vicenzo in Turin
Inter na domačih tleh z Bologno v gosteh

Bo prineslo nedeljsko 10. prvenstva A lige kaj novosti Po bežnem pregledu sporeda negativno, vendar je bolje ostati v dvomu, da se ne bi zaradi morebitnih presenečenj in nepričakovanih zapletljajev osmešili.

Nekateri, in vsakdo ve že na koga mislimo, upajo, da je tokrat na vrsti, da spodrsne na tujih tleh nič manj kot Juventus. To je tudi mogoče, saj bodo morali Turinčani v Vicenzo, kjer jih čaka bojevita Lanerossi. Morebitni spodrsljaj turinskega moštva, ki pa mora biti nujno združen z izdatno zmago Milana, bi lahko pripomogel k zamenjavi mest in vlog. Toda bo Juventus prav v tem trenutku, ko je našel v prerojenem Sivoriju nevzdržnega goleadorja in spodbudnika za najbolj nevarne napade, lahko zašel v krizo in si s tem pokopal vse nade, da ponovno pride do tako častnega naslova kot je državni prvak?

Nismo edini, ki v tem dvomimo, pa čeprav ne trdimo, da je naslov že v žepih igralcev Juventusa. To bi bilo tudi škoda, ker bi prvenstvo izgubilo na privlačnosti.

Juventus v nedeljo mora zmagati, kot mora zmagati, če noče napraviti prevelikega darila Milanu, v naslednjem kolu, ko bo morda najzanimivejša tekma celega prvenstva med turinsko enajstorico in Herrerovo Inter.

Milan čaka in upa. Vse nade so položene v zmago Interja, ker samo tako bi se Milan lahko pridružil Juventusu na vrhu lestvice. Toda o tem govoriti je še prezgodaj. Poglejmo raje kaj čaka Milančane v nedeljo. Gostovanje v Turinu na igrišču istoimenskega moštva. Milan ne sme zamuditi nobene priložnosti, če hoče ostati v senci velikega Juventusa. In v nedeljo bo imel tako priložnost. Vprašanje je, če jo bo izrabil in bogatejši s točkami končal to nevarno srečanje.

Inter ne bi smel imeti težkega dela. Sprejel bo v goste Bologno, ki ni nobeno strašilo. Lahko pa se zgodi, do Bolonjčani napnejo vse sile in ker gotovo nočejo zaostati za ostalimi, bodo skušali pripraviti presenečenje dneva. Seveda z zmago. To mislijo optimisti, ki tudi menijo, da je Inter zašel v trenutno neozdravljivo krizo, kar se je videlo v tekmi za italijanski pokal z Laziom.

Ostale tekme enajstoric, ki ne pridejo v poštev za borbo za prva mesta, ne bodo na splošno zanimive. Bolj zanimiva in ostra bi morala biti srečanja tistih moštev, ki so na dnu in katerim preti nevarnost izpada. Vzemimo na primer Lazio, ki sameva prav na koncu. V nedeljo bo šel v Ferraro in če bi srečanje zaključil neodločeno, bi bil lahko tudi vesel. Sicer mu zmaga ne bi dosti koristila in bi bila zgolj prestižnega značaja.

Tik nad Laziom in sicer samo stopnico više najdemo Videmčane, ki se nikakor ne morejo povzpeti više. V nedeljo bodo po dveh gostovanjih na jugu zaigrali doma, toda gost iz Florence je precej nevaren in se bo predstavil brez dvoma s svojo najboljšo postavo. Domačini pa so mnenja, da imajo Videmčani tudi možnost zmage. Če so spravili Milančane v škripce, lahko to store in še z večjim uspehom s Fiorentino. Dejstvo je, da je že skrajni čas za Udinese, da si začne nabirati odrešujoče točke. Če zamudi to priložnost, verjetno ne bo našla niti v prihodnjih kolih poti iz zagate.

Zanimivo bo slediti borbi v Padovi, kjer bo gostoval Bari. Tudi južnjaki so na robu prepada in ker jih na severu v Roccovi trdnjavi verjetno ne čaka nič dobrega, so v resni nevarnosti, da zamenjajo mesto z Videmčani. Seveda na slabše.

V Rimu se bosta spoprijeli enajstorici, ki sta prehodili zadnji del prvenstva vštric. Catania, ki bo nastopila na olimpijskem stadionu, bo skušala priti do obeh točk, s čimer bi izpodrinila nedeljske tekmece niže in sama zasedla mesto, ki danes še pripada Romi. Toda misliti na zmago nad Manfredinijevim moštvom je verjetno danes za Catanio vseeno prevelika utopija.

Bo Napoli uspel na domačem igrišču proti Leccu? Prognoze so sicer v prid domačinom, ki imajo, kot kaže, izredno priložnost, da se še nekoliko oddaljijo od nevarne cone. Brez dvoma se jim bo to tudi posrečilo.

Tudi v Bergamu bo precej vroče, ker bo morala Atalanta sprejeti v goste Sampdorio. Moštvo iz Genove sicer ne pride v poštev za prva mesta, a prav zadovoljno bi bilo, če bi ob koncu prvenstva pustilo za seboj na lestvici tako Romo kot Catanio in se vsidralo takoj za nogometno elito. In prav zaradi tega bodo tudi v nedeljo skušali priti do pozitivnega rezultata, ki bo povzročil precejšen potres v tem delu lestvice.

Totocalcio

Atalanta-Sampdoria	1 X
Inter-Bologna	1 X 2
LR Vicenza-Juventus	2 X
Napoli-Lecco	1
Padova-Bari	1
Roma-Catania	1
Spal-Lazio	1
Torino-Milan	X 2
Udinese-Fiorentina	1 X
Alessandria-Messina	1
Verona-Venezia	1 X 2
Savona-Modena	1
Marsala-Cosenza	X
Genoa-Reggiana	1 X
Anconitana-Lucchese	1

Triestina včeraj odpotovala v Prato

Cazzaniga z majico 10 Trevisan na desni zvezi

Obrambni in krilski vrsti nespremenjeni

Včeraj zgodaj popoldne so igralci Triestine odpotovali z brzovlakom v Toskano, kjer jih v nedeljo čaka srečanje s Pratom. Igralce, 12 po številu, spremljajo trener Trevisan, maser in član vodstva Picciola, medtem ko se bo zvezni komisar Triestine dr. Gallinotti pridružil skupini danes.

Iz Trsta so odpotovali De Min, Bernard, Brach, Sadar, Frigeri, Degrassi, Mantovani, Trevisan, Demenia, Cazzaniga, Fortunato in Fogar. Pred odhodom so se igralci dolgo zadržali na stadionu, kjer so dokončali trening. Danes se bodo v Pratu še nekoliko razgibali in ker ima Trevisan še nekaj dvomov če uporabiti Fogarja ali Cazzanigo, bo lahko danes dokončno določil po njegovem najboljšo in za borbo proti Pratu najprimernejšo postavo.

Včerajšnjemu treningu sta seveda prisostvovala tudi Cazzaniga in Fogar, medtem ko je Secchi, ki še nosi posledice poškodbe, bolj počival kot treniral. Vse kaže, vsaj to je trenuten načrt, da bo Trevisan poveril Cazzanigi majico s št. 10. Trevisan bo zato zaigral na desni zvezi, medtem ko bosta obrambni in krilski vrsti nespremenjeni.

Zadnji trening Triestine na domačem stadionu je trajal približno 2 uri. V prvem, eno uro trajajočem delu, so se igralci zadržali z razgibalnimi vajami in footingom, medtem ko se je v drugem pojavila tudi žoga na igrišču. Na eni strani so bili igralci obrambe, na drugi pa napadalci in vsi po vrsti so se vadili v udarcih z glavo ter z negami. Trener je posvetil več pažnje vratarju De Minu, katerega je še posebej pripravil.

Čeprav bo verjetno poslala Triestina na igrišče svojo najboljšo postavo, pa jo vseeno čaka precej težko delo z novincem v tej skupini. Upati pa je, da si bodo znali domačini pripraviti priložnosti za dosego gola in da ne bodo zapravljali prilik. Prav lepa nagrada bi bila, če bi se vrnili z dvema točkama v žepu domov.

V ponedeljek se bo začel v prostorih v Ul. Silvio Pellico moški, ženski in juniorski turnir v namiznem tenisu.

Vpisovanje samo še danes pri Kovačiču, tel. 52803 od 19. do 20. ure, kjer bo vsak interesent lahko dobil potrebna pojasnila.

«Slovenska zemlja naš dom si ti...»

(Nadaljevanje s 3. strani)

pravdo in srce», je stopil na oder predsednik domačega društva, pozdravil kot običajno vse po redu in... «še posebno nas veseli, da moremo pozdraviti v naši sredi zastopnika Slovenske prosvetne zveze iz Trsta, slovenskega pisatelja Borisa Pahorja...»

E, polomil si ga, dragi predsednik, polomil! Pa sem bil vendarle vesel tega nepričakovanega in deloma napačno naslovljenega pozdrava. Ni mi do pavjega perja, pa sem bil le zadovoljen. Zadovoljen zaradi spoznanja, da ti predsedniki slovenskih društev v Pliberku, v Šmihelu, sploh v Podjuni, na vsem Koroškem poznajo Jožeta Pahorja in Borisa Pahorja. In ju poznajo, ker berejo njune knjige. Berejo slovenske knjige. Branje knjig pa je tisto najbolj pristno prosvetno delo, ki se sicer javno ne manifestira in se more na zunaj izraziti le v poročilu knjižničarja v številu izposojenih knjig, a najbolj kulturno bogati posameznega člana društva. S tisočerimi skritimi vezmi ga veže v duhovno celoto slovenske narodne bitnosti. To dvojno nalogo opravlja slovenska knjiga na Koroškem.

VOZNI RED VLAKOV

BENETKE-MILAN -PARIZ-RIM-BARI

ODHODI

6.12	R	Bologna - Milan (*)
6.40	D	Benetke - Turin - Rim
7.14	A	Tržič (***)
8.45	R	Benetke - Rim
10.14	DD	Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz
10.24	A	Portogruaro
12.55	R	Cervignano - Benetke
13.32	A	Cervignano - Benetke
14.52	D	Benetke - Milan - Pariz
16.40	D	Tržič - Benetke - Bari
17.03	A	Tržič - Portogruaro
17.53	DD	Benetke - Pariz (x)
18.38	A	Tržič - Portogruaro
19.25	A	Tržič - Cervignano
20.50	R	Benetke
22.17	DD	Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille - Mestre - Bologna - Rim

PRIHODI

6.23	A	Cervignano - Tržič
7.32	A	Portogruaro - Tržič
7.45	DD	Turin - Milan - Benetke - Rim
9.22	D	Marseille - Ventimiglia - Genova - Turin - Benetke
10.22	R	Benetke - Cervignano - Tržič
11.33	DD	Pariz - Benetke (xx)
13.27	D	Rim - Bologna - Bari - Ancona - Benetke
13.57	A	Cervignano
15.22	D	Pariz - Milan - Benetke
17.05	D	Benetke - Portogruaro - Cervignano
18.10	A	Tržič (***)
18.37	R	Bologna - Benetke (*)
19.08	A	Portogruaro - Tržič
19.50	DD	Pariz - Milan - Benetke
21.20	R	Rim - Milan - Mestre (*)
22.35	A	Benetke - Tržič
23.42	DD	Turin - Milan - Genova (II) - Rim - Bologna - Benetke

(*) samo 1. razred; (**) II. razred samo do Benetk; (***) ne vozi ob nedeljah; (x) od 1.10.60 do 20.5.61; (xx) od 3.10.60 do 28.5.1961

VIDEM-DUNAJ -SALZBURG -MUENCHEN

ODHODI

3.45	A	Videm - Trbiž
5.16	A	Videm
6.18	D	Videm - Trbiž
6.24	A	Videm
7.45	D	Videm - Dunaj - Muenchen - Salzburg
9.45	A	Videm
12.20	D	Videm - Trbiž - Dunaj
12.30	A	Videm
13.55	DD	Calalzo (*)
14.26	A	Videm
16.17	A	Videm
17.37	A	Videm
19.10	D	Videm
20.16	D	Videm - Benetke - Muenchen
20.27	A	Videm
21.37	A	Videm

PRIHODI

7.15	A	Videm
8.00	A	Videm
8.23	A	Videm
9.12	A	Videm
9.30	D	Dunaj - Muenchen - Videm
11.46	A	Trbiž - Videm
15.07	A	Videm
16.55	A	Videm - Trbiž
17.52	DD	Dunaj - Videm
19.43	A	Videm
21.05	A	Videm
22.20	D	Hamburg - Muenchen - Dunaj - Videm
23.20	A	Videm - Trbiž
23.58	DD	Calalzo (**) Videm (**)
0.56	D	Trbiž - Videm (*) ob sobotah od 12.1960 do 25.2.1961 ob nedeljah od 1960 do 26.2.1961

OPČINE-LJUBLJANA -BEOGRAD

ODHODI

0.19	D	Opčine - Reka - Zagreb - Beograd
7.28	A	Opčine
8.32	D	Opčine - Ljubljana - Reka
11.57	DD	Opčine - Ljubljana - Beograd - Atene - Istanbul
13.37	A	Opčine
16.04	D	Ljubljana - Beograd
17.58	A	Opčine
20.00	A	Opčine

PRIHODI

5.50	D	Beograd - Zagreb - Opčine
7.05	A	Opčine
11.24	A	Opčine
13.18	D	Beograd - Ljubljana
17.20	A	Opčine
17.28	DD	Istanbul - Atene - Beograd - Ljubljana - Reka - Opčine
20.06	D	Ljubljana - Opčine
21.48	A	Opčine

R — rapido; DD — brzec; D — potniški

Tine si je prižgal cigareto. Vselej, kadar je prišel vrh tega pečevja, si je prižgal cigareto. Morda je poslednja, je pomislil, a nikdar ni izrekel te neprijetne misli. Morda je v bičevju zaseda, ki je ne vidiš, ko pa se prikradeš do nje...

Tine je trznil z glavo, da bi odpodil mučno misel, in jel s pogledom pozorneje tipati po pricestju. Razen straže na mostu ni bilo videti nikogar.

«Pojdiva!» je naposled rekel.

Oprtala sta nahrbtnika in se po skalnati brežini spustila k reki. Obuta v slabe čevlje sta zabredla v vodo, ki jima je segala skoraj do bokov. Ko sta dosegla nasprotni breg, sta se pognala proti cesti, jo urno prečkala in izginila v bičevju.

Na javki sta izmenjala pošto s sosednimi kurirji in prevzela mlado aktivistko, ki se je vračala z nekega tečaja na svoj teren. Bila je drobne, a lepe postave in mičnega obraza. Lepo dekle, je pomislil Don.

Prišli so do potoka, ki ga je bilo treba prebresti. Tine in Don, ki sta bila še vedno premočena od bredenja reke, sta tudi zdaj kar obuta zagazila v globoko vodo. Vtem pa je dekle obotavljaje se obstala kraj potoka. Ko si je naposled hotela sezuti čevlje, je stopil k nji Don, obesil brzostrelko okrog vratu in rekel:

«Le pusti, tovarišica, te bom že jaz prenesel čez!»

«Kako pa?» je vprašala.

«Takole!» In preden se je ovedela, jo je kakor otroka vzdignil na svoje krepke roke. «Tako, vidiš! In zdaj primi me okrog vratu!... Tako, da!»

Ko je pribredel do sredine struge, je zadržal korak in vprašal:

«Kako ti pa je ime, tovarišica?»

«Tamara.»

«Ta-ma-ra,» je zlogovaje tihoma ponovil, ko da bi se naslajal ob tem, njemu odmaknjenem imenu. Nato je pomislil: «Kdo ve, Tamara, ali te bom še kdaj nosil takole?» In stopil je dalje, oprezno tipaje po spolzkem dnu struge. Ko jo je postavil na tla, mu je podarila hvaležen smehljaj.

V bližini reke so se ustavili in oprezovali. Razen šumenja reke, ki se je spajalo z zvonkljanjem bičja, rahlo majajočega se v pišu sape, ni bilo slišati nobenega glasu. Šli so dalje. Drug za drugim so stopali prek širnega travnika, mestoma poraščenega z ločjem, med katerim so ležale plitve lokve. Nakrat so zagledali bele, ki so tičali v ločju, pripravljeni, da planejo nadnje in jih ujamejo. Tedaj je Tine spustil kratek rafal proti njim, nato pa so se vsi trije spustili v beg. Beli so se pognali za njimi, jih pozivali, naj se ustavijo in jih obstreljevali. Ko so jim nevarno približali, sta Tine in Don z brzostrelkam užgala po njih tako, da so poiskali kritje med ločjem, nato pa sta se s Tamaro zapodila dalje.

Vsi zasopljeni so le stežka tekli prek zamočvirjenega travnika. Tine je od časa do časa potegnil za seboj zbegano in omagujočo Tamaro, medtem ko je Don oddajal kratke rafale proti belim, ki so jih zasledovali, nato pa bežal dalje.

«Ne morem več,» je čez čas potožila Tamara, ki je vidno pešala.

Tine se je zbal, da ne bi popolnoma obnemogla. Tedaj je rekel Donu:

«Bežita naprej, jaz pa vama bom kril umik, dokler bom mogel, potem pa vaju že dohitim. Daj mi še nekaj nabojev in poskrbi, da čimprej prideta čez reko.» Obrnil se je k Tamari in dodal: «Ne boj se, tovarišica, ušli bomo, le dobro se drži.»

Vtem ko je Don vlekel Tamaro dalje, je Tine, zaklonjen za gostim ločjem sekal po belih, ki jih je bilo kakih osem, in jih prisilil, da so iskali zaklone pred njegovimi rafali.

Ta čas je Don privlekel Tamaro do nizkega grička, poraslega z redkim grmičjem. Na vrhu se je Tamara zgrudila od izčrpanosti. Don jo je zaman spodbujal, da bi šla dalje. Tedaj je bolj kot kdaj prej občutil veliko dolžnost kurirja do človeka, ki mu je zaupan v varstvo in zaščito. Mora jo za vsako ceno spraviti na varno, je sklenil in se ozrl proti reki, od katere sta ga ločila travnik in cesta. Potem se je ozrl nazaj, kjer je pravkar utihnilo streljanje. Ta nenadna tišina ga je navdala s temno slutnjo. Z napetim pogledom je iskal Tineta med belimi, ki so tekli proti gričku. Ni ga bilo.

«Padel je!» ga je prešinilo. Zamižal je od bolečine, ki mu jo je povzročilo to spoznanje. Nato je ves omotičen spet pogledal predse in videl, kako se beli naglo bližajo gričku. Tedaj je potegnil na pol nezavestno Tamaro za velik štor in pričel streljati proti belim. Le-ti so se potajili med ločje in usmerili ogenj proti vrhu grička.

Vtem je Tamara prišla k sebi. Strahoma je dvignila glavo iznad štora, da bi videla, kje so napadalci. Tisti hip je priletel rafal dumdumk v štor, se glušljivo razletel ter opršil Donovo čelo in Tamarin obraz.

«Jo!» je vzkriknila Tamara in padla v nezavest.

Don, čeprav ves okrvavljen po obrazu, je pozabil nase in zaskrbljeno privzdignil Tamarino glavo. Njen obraz je bil ena sama krvaveča rana. Mahoma je vrgel brzostrelko čez ramo, potegnil Tamaro nazaj, pod vrh grička, jo dvignil na roke in nesel proti reki.

Beli, ki niso vedeli, kaj se je medtem odigralo na vrhu griča, so še dalje streljali v tisto smer in niso opazili Dona, ki je ta čas bredel po zamočvirjenem travniku in omagoval pod Tamarino težo. Noge so se mu do gležnjev vgrezale v tla, s težavo jih je vlekel iz goltajočih objemov ilovnatega blata in se opotekal dalje. Čez čas je začutil, da nima več na nogah slabo zavezanih čevljev, da so obtičali nekje v blatu. Ves zlomljen od napora je gazil dalje z bosimi nogami. Prišel je do ceste, jo prečkal in se opotekal dalje proti reki. Spotoma je s pogledom mrzlično iskal kako prebrodljivo mesto. Slednjič je zabredel v vodo tam, kjer se mu je zdela najplitvejša. Deroča voda mu je spodnašala noge, da se je zdaj zdaj nevarno zamajal. Na sredi struge, kjer mu je voda segala do pasu, je z nedopovedljivim naponom privzdignil ranjenko v doprsno višino, da se ne bi zmočila. Ko je naposled dosegel drugi breg, je s klecajočim korakom [illegible] bližnjega grmovja in tam položil na tla Tamaro. Ko [illegible] daj se je na smrt izmučen zrušil kraj nje. Ko [illegible] nekoliko opomogel, si je ogledal Tamarin obraz. [illegible] podoben eni sami gmoti strjene krvi. In tam, kjer [illegible] malo prej bile tiste lepe črne oči, je sedaj [illegible] dvoje strašnih votlin. Zgrozil se je in zatisnil oči.

Bilo je že pozno popoldne, ko se je vrnil [illegible] ravlo, ki je bila nekje v samotni hosti. Vstopil [illegible] kolibo in se brezmočno spustil na vegasto klop. [illegible] ves moker, razoglav in razmršenih las, obraz [illegible] bil prevlečen s plastjo sesirjene krvi, noge [illegible] omotane z vrečevino. Naslonil se je na leseno [illegible] in se zamislil. Spet sta mu priplavali pred oči [illegible] Tineta in Tamare. Še vedno so mu zvenele v [illegible] njegove poslednje besede in še vedno je čutil v [illegible] težo Tamare, ki jo je nosil dve uri daleč, preden [illegible] izročil ljudem, ki so jo odnesli v neko partizansko [illegible] nišnico. In potem se je vrnil sem...

Počasi se je ozrl po kolibi. Povsod so viseli [illegible] predmeti, ki so ga spominjali na padle tovariše. [illegible] tremi tedni jih je bilo tu notri deset, sedaj pa je [illegible] strahotno sam. In kaj naj počne sam? Nič. Šel [illegible] svojim nadrejenim in povedal, da TV 40 ni več [illegible]

Mukoma je vstal in odnesel nahrbtnik v [illegible] kamor so skrivali pošto. Potem se je vrnil, vzel [illegible] strelko, zaprl kolibo in odšel.

Bila je že noč, ko je prišel do samotne domačije, kjer so se često ustavljali kurirji in drugi partizani, ki so hodili prek reke. V sobi je poleg domačih [illegible] tudi Črta, kurirja štaba neke brigade. Vsi [illegible] so ga začeli spraševati, kaj se mu je pripetilo. Ko [illegible] je povedal, so dolgo strmeli vanj. Nato mu je [illegible] dinja prinesla vode, da se je umil, njena hči [illegible] prinesla toplega mleka in kruha, gospodar pa mu je dal par svojih dobrih čevljev. Ko se je okrepčal [illegible] odpočil, je vstal.

(Nadaljevanje sledi)